

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 1 K 013227 13 Krž 2

Datum: 26.08.2013. godine

Pred sudskim vijećem u sastavu: sudija Tihomir Lukes, kao predsjednik vijeća
sudija Mirko Božović, kao sudija izvjestilac
sudija Redžib Begić, kao član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
protiv
OPTUŽENOG SAŠE ZEČEVIĆA

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Slavica Terzić

Branilac optuženog Saše Zečevića:

advokat Radovan M. Stanić

SADRŽAJ

P R E S U D A	3
O B R A Z L O Ž E N J E	3
I. BITNE POVREDE ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA	5
A. ŽALBENI PRIGOVORI BRANIOCA OPTUŽENOG SAŠE ZEČEVIĆA.....	5
1. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka d) ZKP BiH-povreda prava na odbranu.....	5
2. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka h) ZKP BiH.....	11
3. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka j) ZKP BiH	13
4. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH.....	14
5. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH	16
II. POGREŠNO I NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	17
A. ŽALBENI PRIGOVORI TUŽILAŠTVA	17
B. ŽALBENI PRIGOVORI BRANIOCA OPTUŽENOG SAŠE ZEČEVIĆA.....	21
(a) Kredibilitet svjedoka Damira Ivankovića, Ljubiše Četića, svjedoka KO-15 i Gordana Đurića.....	21
(b) Postojanje široko rasprostranjenog i sistematičnog napada.....	25
III. POVREDA KRIVIČNOG ZAKONA	36
A. ŽALBENI PRIGOVORI TUŽILAŠTVA	36
B. ŽALBENI PRIGOVORI BRANIOCA OPTUŽENOG	37
IV. ODLUKA O KRIVIČNO-PRAVNOJ SANKCIJI U ODNOSU NA OPTUŽENE	40
A. ŽALBENI PRIGOVORI TUŽILAŠTVA	40
B. ŽALBENI PRIGOVORI BRANIOCA OPTUŽENOG	41
C. ZAKLJUČAK APELACIONOG VIJEĆA	41

Broj: S1 1 K 013227 13 Krž 2

Sarajevo, 26.08.2013. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za ratne zločine, sastavljenom od sudije Tihomira Lukeša, kao predsjednika vijeća, te sudija Mirka Božovića i Redžiba Begića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika-asistenta Nevene Aličehajić u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Saše Zečevića, zbog krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačke h), u vezi sa tačkama a), d), e), h) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, a sve u vezi s odredbom člana 180. stav 1. i člana 29. i 31. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama Tužilaštva Bosne i Hercegovine i branioca optuženog Saše Zečevića, advokata Radovana M. Stanića, izjavljenim protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 003365 09 Krl od 28.06.2012. godine, nakon održane javne sjednice apelacionog vijeća u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Slavice Terzić, optuženog Saše Zečevića i njegovog branioca, advokata Radovana M. Stanića, dana 26.08.2013. godine, donio je:

P R E S U D U

Odbijaju se, kao neosnovane, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine i žalba branioca optuženog Saše Zečevića, i prvostepena presuda Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 003365 09 Krl od 28.06.2012. godine, u odnosu na optuženog Sašu Zečevića, potvrđuje.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 003365 09 Krl od 28.06.2012. godine, optuženi Saša Zečević, oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci osuđujućeg dijela pobijane presude, počinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti progonom iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem KZ BiH), i to ubistvima na diskriminatornoj osnovi, za koje krivično djelo je na osnovu navedenih zakonskih odredaba, odredbe člana 285. Zakona o

krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), te uz primjenu odredaba članova 29., 42.b i 48. KZ BiH, osuđen na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 23 (dvadeset i tri) godine. U izrečenu kaznu dugotrajnog zatvora, a na osnovu člana 56. KZ BiH, optuženom Saši Zečeviću, uračunato je vrijeme koje je isti proveo u pritvoru i to počevši od 01.07.2009. godine pa nadalje. Na osnovu člana 188. stav 4. i člana 189. stav 1. ZKP BiH, optuženi je oslobođen dužnosti da nadoknadi troškove krivičnog postupka, dok su na osnovu člana 198. stav 2. i 3. ZKP BiH, oštećeni i srodnici stradalih, sa imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnicu.

2. Krivični postupak koji je vođen protiv Saše Zečevića, obuhvatao je još četiri optužena lica. Međutim, u postupku povodom izjavljenih žalbi na prvostepenu presudu, krivični postupak u odnosu na Sašu Zečevića, razdvojen je u odnosu na krivični postupak protiv ostalih optuženih, te je određeno da se isti ima voditi pred drugim vijećem Apelacionog odjeljenja, iz razloga što je Opća sjednica Suda Bosne i Hercegovine, svojim rješanjem broj Su- 10/257-13 od 05.07.2013. godine, usvojila zahtjev branioca optuženog Saše Zečevića za izuzeće članova postupajućeg apelacionog vijeća.

3. Protiv prvostepene presude žalbu su blagovremeno izjavili Tužilaštvo Bosne i Hercegovine i branilac optuženog Saše Zečevića.

4. Tužilaštvo je žalbu izjavilo zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1. ZKP BiH (*u pogledu postojanja udruženog zločinačkog poduhvata opisanog u optužnici i uloge optuženog u izvršenju tog plana*), koje pogrešno utvrđeno činjenično stanje je, kako se u žalbi ističe, dovelo do pogrešne primjene materijalnog zakona iz člana 298. stav d) ZKP BiH i odluke o krivičnopravnoj sankciji u osuđujućem dijelu presude u odnosu na optuženog Zečević Sašu, sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja uvaži žalbu i preinači pobijanu presudu na način da optuženog Zečević Sašu oglasi krivim kao svjesnog i voljnog učesnika u udruženom zločinačkom poduhvatu opisanom u optužnici, te mu izrekne kaznu dugotrajnog zatvora u dužem vremenskom trajanju.

5. Branilac optuženog Saše Zečevića, presudu pobija iz razloga bitne povrede odredaba krivičnog postupka člana 297. ZKP BiH, povrede krivičnog zakona iz člana 298. ZKP BiH i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja čl. 299. ZKP BiH, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće Suda BiH ukine pobijanu presudu i predmet vrati na novi glavni pretres i odluku ili da istu preinači tako što će optuženog Sašu Zečevića osloboditi od optužbe.

6. Branilac optuženog je dostavio odgovor na žalbu Tužilaštva, ističući da je ista neosnovana zbog čega predlaže apelacionom vijeću da istu kao takvu odbije.
7. Tužilaštvo je dostavilo odgovor na žalbu branioca optuženog, sa prijedlogom da se kao takva odbije.
8. Na javnoj sjednici apelacionog vijeća, tužiteljica i branilac optuženog su ukratko izložili sadržaj pismeno podnesenih žalbi, ostajući u cijelosti kod svih žalbenih razloga i prijedloga. Optuženi se saglasio sa navodima svog branioca.
9. Branilac je istakao da ostaje pri pismenom odgovoru dostavljenom povodom izjavljene žalbe Tužilaštva, kao i prijedlogu da se ista odbije kao neosnovana. Tužiteljica je takođe ostala pri pismeno podnesenom odgovoru na žalbu odbrane u kojem je stavljen prijedlog da se ista odbije kao neosnovana.
10. Apelaciono vijeće je, u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH, ispitalo presudu u granicama žalbenih razloga, te nakon toga, donijelo odluku kao u izreci iz slijedećih razloga.

I. BITNE POVREDE ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA

A. ŽALBENI PRIGOVORI BRANIOCA OPTUŽENOG SAŠE ZEČEVIĆA

1. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka d) ZKP

BiH-povreda prava na odbranu

11. Branilac nalazi da je prvostepeno vijeće višestruko povrijedilo pravo na odbranu optuženog Saše Zečevića. Prije svega, branilac povredu prava na odbranu optuženog, nalazi u činjenici što je prvostepeno vijeće, kako ističe, odbilo prijedlog odbrane da se izvrši uviđaj na licu mjesta na Korićanskim stijenama, prije izvođenja dokaza Tužilaštva, jer bi to, po ocjeni branioca, omogućilo lakše praćenje iskaza svjedoka oštećenih, ali i neposrednih izvršilaca, te bolje razumijevanje samih dešavanja vezanih za konkretan događaj u pogledu mjesta na kojem je došlo do razdvajanja, ubijanja, lokacije na kojoj su pronađena tijela ubijenih, te drugih bitnih okolnosti.

12. Povreda prava na odbranu, kao bitna povreda odredaba krivičnog postupka, postoji ukoliko nisu primjenjena ili su nepravilno primjenjena pravila postupka na štetu optuženog.

Dakle, karakter povrede prava na odbranu ima svaka povreda procesne norme na štetu optuženog.

13. Međutim, apelaciono vijeće nalazi da se odbijanje prijedloga za izvođenje uviđaja, tačnije vršenje obilaska lica mjesta, ne može smatrati povredom prava na odbranu, koja bi za posljedicu imala ukidanje presude. Naime, kako je to ustanovljeno kroz sudsku praksu, takva povreda postojala bi u sistuaciji kada je primjerice „sud prihvatio prijedlog optuženog na saslušanje svjedoka na bitne okolnosti, a taj dokaz nije izveo niti u presudi o tome dao razloge....“¹ međutim suprotno tome, „**nije povrijeđeno pravo na odbranu** optuženog ako je sud odbio da sasluša svjedoka za kojeg je ranije donio rješenje da ga sasluša (bez obzira da li je o tome dao razloge) ako se iskaz svjedoka odnosi na pravno nevažne činjenice.“²

14. U konkretnom slučaju, čak i nije riječ o izvođenju dokaza saslušanjem svjedoka, koji bi bio od značaja za rasvjetljavanje odlučnih činjenica, nego o više procesnoj radnji i jednoj vrsti izviđajne radnje, za koju branilac nalazi da bi olakšala razumijevanje iskaza svjedoka. Međutim, obilazak lica mjesta, kao radnja kojoj bi se pristupilo u vrijeme glavnog pretresa, dakle 16 ili više godina nakon inkriminisanog događaja, sasvim sigurno ne predstavlja dokaz ili radnju koja bi kao takva, bila od ključnog značaja za rasvjetljavanje odlučnih činjenica, koje nije moguće rasvijetliti i utvrditi na drugi način. Takvog stava je bilo i pretresno vijeće, kada je na ročištu od 02.12.2009. godine³, odbilo prijedlog za obilazak lica mjesta, koji je inicijalno bio prijedlog Tužilaštva iznesen na statusnoj konferenciji, ističući da vijeće ne nalazi neophodnim provođenje takve jedne radnje, jer se o predmetnom događaju može stvoriti slika i na drugi način.

15. Na taj način, predsjednica vijeća, po ocjeni ovog vijeća, postupila je u skladu sa odredbom člana 239. stav 3. i 4. ZKP BiH, gdje je propisano da o prijedlozima stranaka ili branioca, odlučuje sudija, odnosno predsjednik vijeća, kao i da se takve odluke sudije, odnosno predsjednika vijeća objavljuju, i sa kratkim obrazloženjem unose u zapisnik o glavnom pretresu, što je u konkretnom slučaju i učinjeno. Obzirom da odbedba člana 263. ZKP BiH, daje diskreciono pravo sudiji ili predsjedniku vijeća, da odbije izvođenje dokaza koji smatra nepotrebnim, to po ocjeni ovog vijeća, a imajući u vidu razloge iz kojih je

¹ Vrhovni sud BiH, KŽ-436/01, Bilten 4/91

² Vrhovni sud BiH, Kvlp-77/86, Bilten 3/86

³ Transkript iz predmeta S1 1 K 003365 09 Kri (veza X-KR-09/741) od 02.12.2009. godine, str.40-41

navedeni prijedlog odbijen, a koje nalazi pravilnim i ovo vijeće, odbijanjem prijedloga za izlazak na lice mjesta, nije povrijeđeno pravo na odbranu optuženog.

16. Nadalje, povreda prava na odbranu optuženog Zečevića, kako to branilac žalbom ističe, od strane prvostepenog vijeća počinjena je i iz razloga što odbrani ovog optuženog nije omogućeno saslušanje Darka Mrđe i KO-15 u svojstvu svjedoka odbrane. Naime kako branilac ističe Darko Mrđa je učesnik inkriminisanog događaja, koji je pored Miroslava Paraša bio ključna ličnost u istom, te ga kao takvog spominju i svi svjedoci. Odbrana optuženog Zečevića, kako se to i u žalbi ističe, insistirala je na njegovom saslušanju, od kojeg prijedloga nije nikada odustala, te uslijed činjenice da joj je takva mogućnost uskraćena, branilac nalazi da je pravo na odbranu optuženog povrijeđeno.

17. S druge strane, svjedok KO-15 je svjedok čiji iskaz je, pored iskaza Damira Ivankovića i Ljubiše Četića, presudan za donošenje zaključka o krivici optuženog Zečevića. Međutim, kako branilac ističe, odbrana optuženog je imala redigovanu izjavu navedenog svjedoka, dok je izjava u neredigovanom obliku dostavljena odbrani 8 dana prije njegovog svjedočenja. Nadalje, u vrijeme svjedočenja ovog svjedoka, a koji je bio prvi svjedok Tužilaštva u ovom predmetu, odbrana optuženog nije znala za više drugih izjava koje je isti davao pred sudskim i istražnim organima. Iz navedenog razloga odbrana je predlagala da se navedeni svjedok sasluša u svojstvu svjedoka odbrane, na okolnost razlika u iskazima datim u različitim fazama postupka, a kako to nije omogućeno, njegovo pravo na odbranu je povrijeđeno.

18. Apelaciono vijeće istaknute prigovore ocjenjuje neosnovanim.

19. Naime, kako i sam branilac konstatuje u žalbi, Darko Mrđa, u vrijeme kada je odbrana predlagala njegovo saslušanje u svojstvu svjedoka u predmetu protiv Saše Zečevića i drugih, imao je status presudom MKSJ-a pravosnažno osuđenog lica, i nalazio se na izdržavanju izrečene kazne zatvora u Španiji gdje se i trenutno nalazi. Kako to proizilazi iz prvostepene presude⁴, prvostepeno vijeće je tokom postupka, od momenta kada je odbrana uputila prijedlog za saslušanje Darka Mrđe u svojstvu svjedoka, pa do okončanja glavnog pretresa, nastojalo obezbjediti njegovo svjedočenje. Međutim, upravo okolnost da se svjedok nalazi na izdržavanju kazne MKSJ-a u Španiji, rezultira činjenicom da se za njegovo svjedočenje u konkretnom predmetu protiv Saše Zečevića i drugih, ili bilo

⁴ Vidjeti paragraf 51 iste

kojem drugom predmetu pred ovim sudom, mora pribaviti njegova saglasnost, koju je svjedok odbijao dati. Iako svjedok Mrđa, nije bio zainteresiran za svjedočenje u predmetu protiv Saše Zečevića i drugih, prvostepeno vijeće je ostavilo mogućnost odbrani da putem Odsjeka za krivičnu odbranu (OKO) obezbijedi i dogovori saslušanje svjedoka Mrđe, te je bilo spremno, bez obzira na fazu dokaznog postupka, omogućiti njegovo svjedočenje na glavnom pretresu. Međutim, svjedok Mrđa nije bio zainteresiran da svjedoči, a kako je već istaknuto, bez njegove saglasnosti, nisu postojali bilo kakvi zakonom dozvoljeni prinudni mehanizmi kojima bi se takvo svjedočenje moglo osigurati.

20. Osim toga, prvostepeno vijeće ne samo da je preduzelo sve što je bilo u njegovoj moći da se omogući, upravo u cilju poštivanja prava na odbranu optuženog, saslušanje predloženog svjedoka, nego se postavlja pitanje šta bi odbrana konkretno dobila njegovim iskazom. Naime, navedeni svjedok, svjedočio bi na iste okolnosti na koje je u toku glavnog pretresa saslušan niz različitih svjedoka, i iskaz svjedoka Mrđe, bio bi cijenjen zasebno, ali i u vezi sa drugim dokazima. O povredi prava na odbranu optuženog moglo bi se govoriti da je primjerice Darko Mrđa saslušan kao svjedok Tužilaštva i dao iskaz kojim inkriminira optuženog, a da optuženom nije data mogućnost da ga unkršno ispita i diskredituje. Međutim, u situaciji kada svjedok nije dao bilo kakav iskaz, a prvostepeno vijeće je preduzelo sve što je bilo u mogućnosti preduzeti da se osigura njegovo saslušanje, u nedostatku procesnih mehanizama prinude kojima bi se osiguralo saslušanje takvog svjedoka, glavni pretres nije moglo u nedogled odugovlačiti, nego je isti, vodeći računa i o principima efikasnosti, ekonomičnosti, suđenja u razumnom roku, te upravo prava na odbranu na čije se kršenje branilac poziva, morao okončati.

21. Imajući u vidu sve navedeno, po ocjeni ovog vijeća, takvo postupanje prvostepenog vijeća, ne predstavlja povredu prava na odbranu optuženog, pa čak ni bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH, jer imajući u vidu da je na iste okolnosti na koje bi svjedočio Darko Mrđa, saslušan, kako u svojstvu svjedoka Tužilaštva, tako i svjedoka odbrane, veći broj svjedoka, to izostanak njegovog iskaza iz dokazne građe predmeta, sasvim sigurno nije bio ili mogao biti od uticaja na pravilnost i zakonitost same presude.

22. Kada je riječ o svjedoku KO-15, imajući u vidu da je riječ o svjedoku sa mjerama zaštite, koji je iste dobio u fazi istrage u predmetu zbog iskazanog straha za vlastitu

bezbjednost i bezbjednost svoje porodice, to je rješenjem o određivanju tih mjera zaštite⁵ utvrđeno da se odbranama optuženih, uključujući i optuženog Zečevića, „*moraju osigurati detalji koji će biti dovoljni da se odbrana pripremi za ispitivanje svjedoka i to najkasnije u vrijeme kada svjedok daje iskaz na glavnom pretresu*“. Dostavljanjem neredigovane izjave svjedoka KO-15 odbrani 8 dana prije njegovog svjedočenja, nesumnjivo je dato dovoljno vremena optuženom i braniocu za upoznavanje sa tom izjavom, i pripremom za unakrsno ispitivanje svjedoka. Transkript svjedočenja svjedoka KO-15 potvrđuje da je isti bio podvrgnut unakrsnom ispitivanju, što implicira da su optuženi i branilac mogli pripremiti odbranu.

23. Nadalje, kada je riječ o prijedlogu za ponovno saslušanje svjedoka KO-15 u svojstvu svjedoka odbrane, na okolnost razlika u iskazima koje je svjedok dao u postupku pred MKSJ i iskaza datog na glavnom pretresu pred prvostepenim vijećem, apelaciono vijeće nalazi, a što proizilazi iz pobijane presude i spisa predmeta, da je prvostepeno vijeće preduzelo sve potrebno, kako bi odbrani omogućilo saslušanje navedenog svjedoka. Međutim svjedok je, kako to proizilazi iz spisa predmeta, odbio pristupiti pred Sud BiH radi svjedočenja na glavnom pretresu, pravdajući izostanak svojim zdravstvenim stanjem. Kako je pak svjedok boravio u inostranstvu, dakle van granica Bosne i Hercegovine, vijeće nije imalo mogućnost korištenjem zakonom dozvoljenih sredstava prinude, osigurati njegovo prisustvo i svjedočenje. U takvim okolnostima, a kako bi se u najvećoj mjeri ispoštovalo pravo na odbranu optuženog, vijeće je prihvatilo transkripte svjedočenja navedenog svjedoka iz predmeta MKSJ-a, predložene kao dokaz od strane odbrane optuženog Zečevića, i isti su kao dokaz korišteni u ovom predmetu i cijenjeni u vezi sa svim drugim dokazima. S obzirom na navedeno, po ocjeni ovog vijeća, pravo na odbranu optuženog nije povrijeđeno.

24. U konačnici, branilac nalazi da je pravo na odbranu optuženog povrijeđeno i iz razloga što je pretresno vijeće odbilo prijedlog odbrane za ulaganje u spis presude po sporazumu o priznanju krivnje, u odnosu na optuženog Damira Ivankovića, kao i izjava koje je Damir Ivanković dao u drugim predmetima ovog suda i transkripata njegovog saslušanja u drugom predmetu ovog suda.

25. Kada je riječ o presudi po sporazumu o priznanju krivnje, koji je zaključio sa Tužilaštvom Damir Ivanković, apelaciono vijeće nalazi u cijelosti pravilnom argumentaciju

⁵ Rješenje broj X-KRN-09/741 od 03.07.2009. godine

prvostepenog vijeća⁶ u pobijanoj presudi, a gdje su dati razlozi zbog kojih je takav prijedlog odbrane odbijen. Naime, uvođenje u dokazni materijal presude kojom je Damir Ivanković oglašen krivim, nakon zaključenog sporazuma, za isti kriminalni događaj, odbrana je predlagala, a što se implicira i žalbom, kako bi vijeće izvršilo uvid i cijeno da u izreci navedene presude stoji da je Damir Ivanković sam izvršio selekciju i odvajanje vojno sposobnih civila iz konvoja. Kako je to pravilno zaključilo i prvostepeno vijeće, provođenje takvog dokaza nije od bilo kakvog značaja za konkretan predmet. Naime, čak i da je tačno da je takav sadržaj izreke presude u odnosu na Damira Ivankovića, postoji razložno obrazloženje za to, jer je Damir Ivanković nakon zaključenja sporazuma, bio jedini optuženi u tom predmetu. Međutim, ono što nesporno proizilazi iz optužnice Tužilaštva, jeste to da je u izvršenju predmetnog krivičnog djela, uključujući i radnju odvajanja i selekcije vojnosposobnih muškaraca, učestvovalo više lica pripadnika Interventnog voda, i to njegovog prvog odjeljenja kojem je pripadao i optuženi Saša Zečević. Iz navedenog razloga, neovisno o tome šta i kako se jezički navodi u izreci presude protiv Damira Ivankovića, i kako tu izreku branilac optuženog tumači, apelaciono vijeće nalazi da odbijanjem prijedloga za uvođenje presude po sporazumu, ni u najmanjem nije povrijeđeno pravo na odbranu optuženog.

26. Nadalje, kada je riječ o izjavama iz istrage svjedoka Damira Ivankovića, i transkripata njegovog saslušanja iz drugih predmeta ovog Suda, apelaciono vijeće takođe cijeni da njihovim neuvođenjem u dokaznu građu, nije povrijeđeno pravo na odbranu optuženog. Naime, svjedok Damir Ivanković, saslušan je neposredno pred pretresnim vijećem, kojom prilikom je direktno ispitivan od strane Tužilaštva, te je, saglasno odredbama ZKP BiH, odbranama optuženih omogućeno njegovo unakrsno ispitivanje, a time i diskreditacija i razjašnjavanje svih eventualnih nejasnoća u njegovom iskazu. Iskaz iz istrage Damir Ivanković je dao u svojstvu osumnjičenog, kada je očigledno nastojao umanjiti kako svoju, tako i ulogu svojih kolega u teškom zločinu kakav je počinjen, zbog čega takav njegov iskaz vrlo izvjesno može sadržavati određena odstupanja u odnosu na iskaz sa glavnog pretresa koji je dao u svojstvu svjedoka. Sve okolnosti pod kojima neki svjedok daje iskaz, nesumnjivo su od uticaja na sadržaj istog, pa tako i izostavljanje nekog od učesnika inkriminisanog događaja, kojeg se svjedok pod uticajem različitih okolnosti prisjetio, ne dovodi sama po sebi u pitanje iskrenost njegovog iskaza. Iskaz svjedoka Ivankovića, posebno iz razloga što je riječ o iskazu svjedoka koji je svjedočio nakon

⁶ Vidjeti paragraf 32 prvostepene presude

zaključenja sporazuma o priznanju krivnje, vijeće je dovelo u vezu sa svim drugim izvedenim dokazima, te odluku o krivnji nije utemeljilo isključivo na takvom iskazu nego je zaključak o njegovoj iskrenosti i pouzdanosti izvelo tek nakon što je utvrdilo da je takav njegov iskaz potkrijepljen i drugim izvedenim dokazima.

2. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka h) ZKP

BiH

27. Po ocjeni branioca Sud je počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka h) ZKP BiH, tačnije nije u potpunosti riješio predmet optužbe, jer iz izreke presude nije vidljivo kako je riješeno po dijelu optužnice koji se odnosi na izvršenje krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. po stavu 1. tačka h) progon u vezi sa tačkama a) ubijanjem, d) prisilnim preseljenjem stanovništva, e) zatvaranjem, h) progon pljačkom, k) drugim nečovječnim djelima KZ BiH, kao ni o obliku krivične odgovornosti, udruženom zločinačkom poduhvatu iz člana 180. stav 1. KZ BiH, niti o pomaganju u izvršenju krivičnog djela iz člana 31. KZ BiH.

28. Apelaciono vijeće istaknute prigovore ocjenjuje neosnovanim.

29. Odredba člana 280. stav 2. ZKP BiH, decidno propisuje da sud nije vezan za prijedloge tužioca u pogledu pravne ocjene djela. Naime, sud je vezan činjeničnim opisom djela sadržanom u optužnici Tužilaštva, ali je u potpunosti samostalan kod supsumiranja činjenica pod materijalni krivični zakon. Na osnovu istog činjeničnog stanja, sud i tužilac mogu doći do različitih zaključaka, jer ocjena tužioca može biti pogrešna ili sud može imati drugačiji stav vezano za pravnu ocjenu djela. Stoga sud, ako nađe da je Tužilaštvo dokazalo izvršenje krivičnih djela opisanih u potvrđenoj ili na glavnom pretresu izmijenjenoj optužnici, ali da takav činjenični supstrat ne odgovara pravnoj kvalifikaciji postavljenoj od strane tužioca, slobodan je odstupati od takve pravne kvalifikacije i utvrđeno činjenično stanje podvesti pod pravnu kvalifikaciju koju nalazi adekvatnom. U tom slučaju suprotno tvrdnji branioca optuženog, iznesenoj kroz žalbu, sud ne donosi oslobađajuću presudu za djela pod koja je činjenični supstrat bio pravno kvalifikovan u optužnici Tužilaštva, nego izriče samo presudu kojom optuženog oglašava krivim, sa kvalifikacijom koju smatra ispravnom, a za šta daje obrazloženje u razlozima presude. To iz razloga jer je pravno nemoguće istom izrekom presude, za isti činjenični supstrat, obuhvatiti i osuđujući i oslobađajući dio.

30. Kako udruženi zločinački poduhvat, predstavlja praktično način izvršenja djela, ili u širem kontekstu posmatrano, oblik individualne krivične odgovornosti, kao i pomaganje, a

ne zasebno krivično djelo, prvostepeno vijeće je, po ocjeni ovog vijeća, pravilno postupilo kada je našavši da je Tužilaštvo dokazalo, van svake razumne sumnje, činjenično opisane radnje u izmijenjenoj optužnici, takav činjenični opis (koji je neznatno izmijenjen u odnosu na optužnicu, ali što nije bilo od uticaja na objektivni i subjektivni identitet optužnice i presude), podvelo pod adekvatnu pravnu kvalifikaciju, dok je UZP, kao oblik izvršenja i pomaganje- koje nije ni činjenično opisano u optužnici, izostavilo iz presude, dajući u obrazloženju razloge za takvo postupanje.

31. Nadalje, izmijenjenom optužnicom Tužilaštva, radnje koje su stavljene na teret optuženom Zečeviću, kvalifikovane su u optužnici kao krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) KZ BiH, u vezi sa tačkama a), d), e), h) i k) KZ BiH. Međutim, prvostepeno vijeće je po ocjeni ovog vijeća, pravilno zaključilo da je progon (propisan u članu 172. stav 1. tačka h) KZ BiH), djelo u osnovi zločina koji je počinjen na Korićanskim stijenama za koje je i optuženi Zečević oglašen krivim, te da progon može biti počinjen svim radnjama navedenih u članu 172. stav 1. tačke a) do k) KZ BiH, uključujući i radnje ubijanja⁷, prisilnog preseljenja stanovništva⁸, zatvaranja⁹, pljačke¹⁰, te drugih nečovječnih djela slične prirode¹¹, za čije izvršenje je Tužilaštvo teretilo optuženog Zečevića, pod uslovom da se dokaže njihov diskriminatorni karakter. Dakle imajući u vidu da je prvostepeno vijeće zaključilo da su se u radnjama optuženog Saše Zečevića, koje su opisane u optužnici i izreci presude, ostvarila bitna obilježja krivičnog djela **Zločini protiv čovječnosti progonom iz člana 172. stav (1) tačka h)** u vezi sa članom **29. KZ BiH, i to ubistvima** na diskriminatornoj osnovi, to ga je prvostepeno vijeće pravilno oglasilo krivim za navedeno krivično djelo, a imajući u vidu da ne postoji niti jedan dio činjeničnog opisa koji nije nađen dokazanim, nije bilo potrebe, niti zakonske mogućnosti, za donošenje oslobađajuće presude za radnje iz člana 172. stav 1. tačke d), e), h) i k) KZ BiH. To iz razloga što je riječ o pravnoj kvalifikaciji Tužilaštva, kojom sud nije vezan, te je dovoljno, a što je u konkretnom slučaju i učinjeno, samo u obrazloženju presude dati razloge zbog čega je pravna kvalifikacija izmijenjena.

32. Dakle, imajući u vidu da je optuženi Saša Zečević, oglašen krivim za krivično djelo koje po svom činjeničnom opisu, sadržanom u izreci pobijane presude, odgovara

⁷ Član 172. stav 1. tačka a) KZ BiH

⁸ Član 172. stav 1. tačka d) KZ BiH

⁹ Član 172. stav 1. tačka e) KZ BiH

¹⁰ Član 172. stav 1. tačka h) KZ BiH-progon pljačkom

¹¹ Član 172. stav 1. tačka k) KZ BiH

činjeničnom opisu istog u izmijenjenoj optužnici, dok je ono što je izmijenjeno samo pravna kvalifikacija tog djela, kojom, saglasno odredbi člana 280. stav 2. ZKP BiH, sud nije ni vezan, to ne stoje prigovori branioca da je prvostepeno vijeće propustilo u potpunosti riješiti predmet optužbe.

33. Naime, optužnica je bila koncipirana na način da je teretila optuženog samo po jednoj tački optuženja, u kojoj su opisane radnje koje je prvostepeno vijeće našlo dokazanim, i za koje je oglašen krivim. Razlika je u tome što je prvostepeno vijeće zaključilo, a koji zaključak i ovo vijeće nalazi pravilnim, da su se u tim, činjenično opisanim radnjama u izmijenjenoj optužnici i izreci presude (neznatne izmjene jesu učinjene, ali koje ne dovode u pitanje sadržaj radnji), ostvarila bitna obilježja krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) KZ BiH–progon, koji progon je počinjen ubijanjem.

3. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka j) ZKP BiH

34. Prvostepeno vijeće, po ocjeni branioca, počinilo je i bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka j) ZKP BiH, tačnije prekoračilo je optužbu. Postojanje navedene povrede, branilac nalazi u tome što je prvostepeno vijeće, intervencijom u činjenični opis optužnice, kako se to u žalbi ističe, direktno inkriminisao učešće Saše Zečevića u ubijanju civila na Korićanskim stijenama, tačnije direktno ga osuđuje za ubistva kod prvog autobusa, a što nije na navedeni način opisano u optužnici.

35. Suprotno takvim prigovorima branioca, apelaciono vijeće nalazi da upoređivanjem činjeničnog opisa optužnice i izreke presude, proizilazi zaključak da je činjenično stanje samo prilagođeno izvedenim dokazima, te konkretizovana radnja optuženog Zečevića, a nikako da je, kako to branilac žalbom implicira, povećana količina kriminalne aktivnosti opisana u optužnici, čime bi optuženi bio stavljen u teži položaj i optužba prekoračena. Naime, izmijenjenom optužnicom optuženom Saši Zečeviću stavljeno je na teret da je zajedno sa drugim pripadnicima Interventnog voda, učestvovao kako u izdvajanju više od 200 muškaraca iz autobusa i kamiona koji su sačinjavali konvoj, tako i strijeljanju muškaraca na lokalitetu Korićanskih stijena. Upravo za navedenu radnju, kojom je počinjen progon muslimanskog i hrvatskog stanovništva općine Prijedor, kao djela u osnovi zločina protiv čovječnosti, oglašen je krivim i optuženi Zečević.

36. Naime, činjenični opis izreke presude, kao i optužnice, ne ostavlja dvojbe u pogledu radnji stavljenih na teret optuženima, a to je da su izvršili odvajanje, kako je to presudom utvrđeno, oko 200 civila muškaraca iz konvoja, koje su potom natjerali da uđu u dva ispražnjena autobusa, te iste, kao naoružani pratioci sprovedli na lokalitet Korićanskih stijena, gdje su ti muškarci civili strijeljani, a strijeljanje je preživjela svega nekolicina njih. Izrekom presude, uloga optuženog Zečevića u navedenoj radnji je samo precizirana, na način što je opisana njegova tačna pozicija u strijeljanju muškaraca i to da je bio kod drugog parkiranog autobusa, gledajući u pravcu Travnika, ili autobusa kod kojeg je strijeljanje započelo, te da je i sam pucao na muškarce izvedene iz tog autobusa. Imajući u vidu da je optužnicom optuženom Saši Zečeviću stavljeno na teret da je učestvovao u strijeljanju muškaraca sprovedenih na Korićanske stijene, a presudom je samo precizirano da je njegova pozicija bila kod drugog parkiranog autobusa, te je i učestvovao u strijeljanju muškaraca iz tog autobusa, to se ne može prihvatiti da je optužba prekoračena, nego je naprotiv, kada je riječ o samoj radnji ubijanja, umanjena i količina kriminalne aktivnosti stavljene na teret Saši Zečeviću, jer je precizirano da je učestvovao u ubijanju muškaraca iz jednog, a ne oba autobusa. Dakle, po ocjeni ovog vijeća, izmjenama izvršenim u činjeničnom opisu optužnice, a suprotno prigovoru branioca optuženog Saše Zečevića, optužba nije prekoračena.

4. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP

BiH

37. Prvostepeno vijeće je, po ocjeni branioca, u pobijanoj presudi počinilo i bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, tačnije, pobijana presuda je nerazumljiva, protivrječna sama sebi i razlozima presude, i nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Navedenu povredu branilac nalazi u činjenici što se, kako ističe, u izreci presude navodi da je Saša Zečević izvršio ubijanje, tačnije da je pucao na muškarce kod prvog autobusa, dok se u obrazloženju presude, u paragrafu 368. i u ostalom dijelu obrazloženja navodi daje pucao na muškarce kod drugog autobusa.

38. Nasuprot takvom prigovoru branioca, apelaciono vijeće nalazi da iako je korištenje terminologije „prvi“ autobus i „drugi“ autobus, unijelo određenu dozu konfuzije, analizom cjelokupnog sadržaja izreke i obrazloženja presude, jasna je kako uloga i radnja optuženog, tako i njegova pozicija kraj autobusa sa izdvojenim muškarcima, i ne postoji protivrječnost između izreke i obrazloženja, niti nerazumljivost presude, na koju branilac žalbom ukazuje. Tu je vijeće prvenstveno imalo u vidu činjenični opis izreke, a u pogledu načina na koji je strijeljanje izvršeno kod jednog i kod drugog autobusa. Naime, muškarci

iz jednog od dva parkirana autobusa, i to sa aspekta momenta kada je strijeljanje počelo, prvog autobusa, izvedeni su svi u grupi, te kako to proizilazi iz iskaza svjedoka, postrojeni u dva reda na ivicu provalije da bi potom bili strijeljani. Kraj te grupe muškaraca bio je, i u strijeljanju istih učestvovao, kako je to opisano u izreci presude, optuženi Zečević zajedno sa nekim drugim pripadnicima Interventnog voda. Iako je strijeljanje muškaraca iz tog autobusa prvo počelo, te je posmatrano sa tog aspekta riječ o „prvom autobusu“, a posmatrano sa aspekta položaja i kretanja autobusa od mjesta razdvajanja do Korićanskih stijena, riječ je o autobusu koji je sa mjesta razdvajanja krenuo drugi, posljednji, te se na Korićanskim stijenama parkirao oko 50 metara iza autobusa koji je na to mjesto prvi stigao, dakle sa tog aspekta posmatrano, a koji aspekt koristi prvostepeno vijeće kako je to navedeno u paragrafu 275. presude, riječ je o „drugom autobusu“. Dakle, iako je prvostepeno vijeće u obrazloženju presude, autobus u kojem je pratilac od mjesta razdvajanja do mjesta strijeljanja bio Saša Zečević, označavalo kao „drugi autobus“, imajući u vidu njegov položaj i kretanje, dok je u izreci presude, u kojoj je sam događaj opisan hronološki, taj isti autobus, označen kao prvi autobus, iz razloga što je kod njega strijeljanje prvo započelo, po ocjeni ovog vijeća, imajući u vidu cjelokupan sadržaj izreke i obrazloženja, to izreku presude ne čini nerazumljivom. Naime, i prvostepeno vijeće je i u presudi najprije analiziralo ubistva muškaraca iz tog autobusa jer se, prateći vremensku hronologiju, taj događaj odigrao prvi. Nadalje, sam način strijeljanja, tačnije činjenica da su iz jednog autobusa, dakle autobusa u kojem je strijeljanje prvo započelo, ali koji je na Korićanske stijene stigao drugi, muškarci izvedeni svi u grupi, postrojeni u dvije vrste na ivicu provalije i potom strijeljani, a što je na taj način opisano i u izreci i u obrazloženju presude, dok su potom, strijeljani muškarci iz autobusa koji je na lokalitet Korićanskih stijena stigao prvi, i to na način da su izvođeni iz autobusa u manjim grupama, predstavlja okolnost koja ne ostavlja nikakve dileme u pogledu uloge optuženog Zečevića. Naime, kako je Saša Zečević bio u grupi pripadnika Interventnog voda koji su izvršili strijeljanje muškaraca koji su izvedeni u toj jednoj velikoj grupi, jasno je da je on učestvovao u strijeljanju muškaraca kod autobusa kod kojeg je strijeljanje prvo započelo, ali koji je drugi bio parkiran i stigao na Korićanske stijene. Sve navedeno, po ocjeni ovog vijeća, ukazuje da izreka presude niti je nerazumljiva, niti protivrječna svom obrazloženju.

39. Branilac dalje ističe da se u presudi, kod interpretacije izjave svjedoka Ivankovića, navodi da iz njegovog iskaza na stranama 21, 22 i 24 transkripta, proizilazi da je optuženi Zečević bio jedan od pripadnika Interventnog voda koji su bili na mjestu razdvajanja, iako navedeno nije sadržano na stranicama transkripta na koje se presuda poziva, a u čemu

branilac nalazi bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, a koja je dovela do pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Međutim, čak i da se utvrdi navedena protivrječnost, obzirom da se ne radi o protivrječnosti izreke i obrazloženja, nego obrazloženja presude sa sadržajem izvedenih dokaza, to se, po ocjeni ovog vijeća, ne bi radilo o bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka nego eventualno, pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, pa će i navedeni prigovor od strane ovog vijeća sa navedenog aspekta biti ispitan.

5. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH

40. Branilac dalje ističe da je prvostepeno vijeće u pobijanoj presudi počinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH, jer iako u presudi navodi da je ocjena dokaza izvršena saglasno odredbi člana 14. stav 2. i člana 281. stav 2. ZKP BiH, postupilo je suprotno navedenim odredbama te je onim dokazima koji idu na teret optuženom, dalo prevelik značaj, značaj koji takav dokaz objektivno nema, dok je dokaze koji idu u korist optuženom, izostavilo ili „minimiziralo do pravne nebitnosti“. Ocjena dokaza, izvršena na navedeni način, po ocjeni branioca, bila je od uticaja na pravilnost i zakonitost presude, tačnije rezultirala je pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem.

41. Apelaciono vijeće istaknuti prigovor ocjenjuje neosnovanim.

42. Naime, branilac optuženog, kada ističe navedeni prigovor, zadržava se u sferi paušalnog i ne ističe koji to dokaz ili odlučna činjenica, koja tereti optuženog, je od strane prvostepenog vijeća precijenjena, odnosno koji dokaz, a koji optuženom ide u korist, nije cijenen ili je nepravilno cijenen od strane prvostepenog vijeća. Stoga takav paušalno istaknuti prigovor, ovo vijeće nije moglo preispitati, te ga je *prima facie* ocijenilo neosnovanim. Ono što je vijeće ipak moglo primjetiti, kroz dalju analizu žalbe, ali sa aspekta prigovora koje branilac podvodi pod žalbeni osnov iz člana 299. ZKP BiH, jeste to da branilac implicirajući da ocjena dokaza od strane prvostepenog vijeća nije izvršena na način propisan odredbom člana 281. stav 2. ZKP BiH, sam vrši ocjenu dokaza na drugačiji način od onog kako je iste cijenovalo prvostepeno vijeće, ističući da je takvom ocjenom dokaza činjenično stanje pogrešno utvrđeno. Ovo vijeće nalazi potrebnim istaći da bi bitna povreda odredaba krivičnog postupka postojala da je prvostepeno vijeće propustilo dati ocjenu protivrječnih dokaza, ili da neke dokaze nije uopšte cijenovalo, a što u konkretnom slučaju nije tačno. Naime, presuda je donešena, kako to proizilazi iz obrazloženja iste, na temelju savjesne ocjene izvedenih dokaza, a osvrst u presudi je dat, zbog obimnosti

dokazne građe, na one dokaze koji su bili od značaja za utvrđivanje odlučnih činjenica. Međutim, svi oni dokazi na koje se žalba referiše, cijenjeni su u pobijanoj presudi i data je ocjena protivrječnih dokaza od strane prvostepenog vijeća, zbog čega, po ocjeni ovog vijeća, nije počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH. Ipak, potrebno je istaći da će sa aspekta žalbenog osnova propisanog u članu 299. ZKP BiH, ovo vijeće preispitati da li je na temelju izvršene ocjene dokaza, prvostepeno vijeće izvelo pravilne zaključke o odlučnim činjenicama.

II. POGREŠNO I NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

A. ŽALBENI PRIGOVORI TUŽILAŠTVA

43. Tužilaštvo je istaklo da je prvostepeno vijeće pogrešno utvrdilo činjenično stanje u pobijanoj presudi, u odnosu na odlučne činjenice u vezi postojanja plana udruženog zločinačkog poduhvata i uloge optuženih u izvršenju tog plana, a što je rezultiralo pogrešnim pravnim zaključkom i povredom krivičnog zakona, u smislu da su optuženi djelo počinili kao saizvršioc, a ne učesnici u udruženom zločinačkom poduhvatu. Po ocjeni Tužilaštva, prvostepeno vijeće je, iako je vršilo analizu i ocjenu dokaza Tužilaštva i to iskaza svjedoka K-1, KA-1, B, KO-18, KS-3, Melise Bajrić, Miljana Zubanovića, Velimira Vrabičića, Damira Ivankovića, Ljubiše Četića i drugih, izvelo pogrešan zaključak o odlučnim činjenicama. Naime, po ocjeni Tužilaštva, izvedeni dokazi potvrđuju da je zaista postojao plan da se civili, muškarci iz konvoja likvidiraju, da su optuženi, uključujući i optuženog Sašu Zečevića, znali za takav plan, te da su svojim svjesnim i voljnim učešćem, radnjama pljačke i ubistva, značajno doprinijeli njegovom izvršenju.

44. Suprotno istaknutim prigovorima, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće, pravilno utvrdilo da se na temelju provedenih dokaza, nije, van svake razumne sumnje moglo utvrditi da su optuženi svjesno i voljno djelovali kao učesnici plana UZP-a, tačnije da su od ranije, znali za plan da se muškarci iz konvoja, civili, likvidiraju. Ovo vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno utvrdilo da provedeni dokazi, uključujući i iskaze svjedoka na koje se Tužilaštvo u žalbi poziva, iako pružaju indicije da je takav plan od ranije postojao, te da su pojedini pripadnici Interventnog voda, za isti znali i u njegovom izvršenju svjesno i voljno učestvovali, to se ipak, na temelju navedenih dokaza nije moglo van svake razumne sumnje utvrditi da je optuženi Zečević, bio jedan od njih. Naime, kako je to pravilno cijenilo i prvostepeno vijeće, svjedoci K-1 i KA-1 su u svojim iskazima istakli da su prilikom vožnje, u kombiju Interventnog voda, dobili određena saznanja o tome da

će neki ljudi biti ubijeni, međutim, obzirom da su svjedoci bili u priličnoj mjeri nedosljedni u pogledu toga koji pripadnik Interventnog voda je prevožen u kojoj „turi“, a saglasni su da su prevoženi sa dva kombija u više navrata, te se nije sa sigurnošću moglo utvrditi da je optuženi Saša Zečević, bio u kombiju sa bilo kojim od navedena dva svjedoka da bi se na temelju toga, na nesumnjiv način, moglo zaključiti i da je imao saznanja o planu za likvidaciju civila muškaraca. Takođe, iako iskazi nekih svjedoka, poput Melise Bajrić, koja je istakla da je dan prije polaska konvoja, od komandira drugog odjeljenja Interventnog voda, dobila informaciju da članovima svoje porodice savjetuje da ne kreću konvojem 21.08.1992. godine, Velimira Vrapčića, koji je istakao da ga Paraš nije pozvao na zadatak pratnje konvoja, jer nije uživao njegovo povjerenje, što implicira da je pred pratiocima konvoja bio zadatak za koji se tražilo da ga izvrše komandantovi ljudi od povjerenja te, svjedoka KO-18 koji je na mjestu razdvajanja čuo rečenicu „...momci od sad radimo kako smo se dogovorili“, upućuju na zaključak da je plan likvidacije civila muškaraca postojao od ranije, ovo vijeće, kao i prvostepeno, je stava da provedeni dokazi na nesumnjiv način ne dokazuju da je optuženi Zečević, za takav plan, ako je i postojao, znao.

45. Naime, za postojanje UZP-a, pored onih opštih, *actus reus* elemenata i to: a) veći broj osoba; b) postojanje zajedničke nakane koja predstavlja ili uključuje počinjenje krivičnog djela predviđenog Statutom i c) učestvovanje optuženog u zajedničkom planu koji uključuje počinjenje jednog od krivičnih djela predviđenih Statutom¹², neophodno je dokazati i subjektivni element, potrebnu *mens rea*-u, stanje svijesti koje mora posjedovati učesnik u UZP- u, a koje stanje svijesti podrazumijeva *namjeru da počinji krivično djelo (namjera koju dijele svi saizvršioc)*¹³, *ali i namjeru da učestvuje u zajedničkom planu sa ciljem počinjenja krivičnog djela*¹⁴.

46. Iako prvostepeno vijeće, cijeneći sve izvedene dokaze, nije isključilo postojanje i djelovanje plana ubijanja muškaraca na Korićanskim stijenama tog 21. avgusta 1992. godine, nego je zaključilo da postoje indicije da je takav plan postojao na nivou rukovodnog kadra SJB Prijedor, na temelju izvedenih dokaza nije našlo dokazanim, van

¹² Drugostepena presuda u predmetu *Brđanin*, paragraf 414; *Tužilac protiv Krajišnika*, IT-00-39-A, Presuda, 17.mart 2009.godine, (“*Krajišnik Drugostepena presuda*”) paragraf 215.

¹³ *Vasiljević*, Presuda Žalbenog vijeća, paragrafi 97,101; *Krnojelac*, Presuda Žalbenog vijeća, para. 31. (tekst naglašen)

¹⁴ *Brđanin*, Presuda Žalbenog vijeća, paragraf 356 u kojem se citira Žalbena presuda iz predmeta *Tužilac protiv Kvočke i dr.*, IT-98-30/1-A, 28.02.2005.godine, (“*Kvočka i dr. Drugostepena presuda*”) paragraf 82 (gdje se zahtijeva “namjera da se postigne zajednički cilj”).

svake razumne sumnje, da je optuženi Zečević bio svjestan učesnik tog plana ako je i postojao. Naime, predmet ovog postupka nije bila, kako je to cijenilo i prvostepeno vijeće, odgovornost užeg rukovodnog kadra SJB Prijedor, nego odgovornost pripadnika Interventnog voda, uključujući i optuženog Zečevića.

47. Imajući u vidu navedeno, posebno elemente *mens rea* neophodne za postojanje odgovornosti nekog lica po principu UZP-a, bilo je nužno dokazati da je optuženi sa istim umišljajem učestvovao u izvršenju zajedničkog plana koji je za cilj imao izvršenje krivičnog djela progona koji je između ostalog počinjen i ubistvima na Korićanskim stijenama, sa kakvim umišljajem je postupao i u odnosu na osnovno krivično djelo. Međutim, izvedeni dokazi, uključujući i dokaze na koje se Tužilaštvo u žalbi referiše, po ocjeni ovog vijeća kao i prvostepenog, ne potvrđuju da je optuženi Zečević posjedovao tu specijalnu namjeru, *mens rea*-u koja se zahtijeva za učesnika UZP-a, a koja podrazumjeva htijenje i namjeru da se doprinese realizaciji namjere vrhovnih kreatora plana.

48. Nasuprot tome, kako je to cijenilo i prvostepeno vijeće, optuženi Saša Zečević, kao i drugi pripadnici Interventnog voda koji su toga dana krenuli u pratnju konvoja, bez sumnje su postali svjesni i upoznati sa planom pogubljenja muškaraca od momenta kada je počelo razdvajanje muškaraca i njihovo uvođenje u dva parkirana autobusa, te su svi oni, pa tako i optuženi Zečević, najmanje od tog momenta, znajući da su muškarci izdvojeni radi ubijanja, dalje radnje preduzeli s umišljajem na lišenje života tih muškaraca, kao zločina samog za sebe. Optuženi Zečević je na taj način postupao kao saizvršilac u njihovom ubistvu, koje je počinjeno isključivo iz razloga što su oni pripadnici bošnjačkog i hrvatskog naroda, dakle postupajući sa diskriminatornom namjerom, počinio je predmetna ubistva kao radnju izvršenja krivičnog djela progona.

49. Cijeneći navedeno, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno postupilo kada je optuženog Zečevića, oglasilo krivim kao saizvršioca u izvršenju krivičnog djela progona ubijanjem, ne našavši dokazanim koncept UZP-a, kao način izvršenja tog krivičnog djela.

50. Kada je riječ o pljački civila u konvoju, i prvostepeno vijeće je zaključilo da je pljačkanje civila vršeno, te da je pljačka u takvim konvojima bila redovna i uobičajena pojava, te da je vršena po uhodanom obrascu. Naime brojni saslušani svjedoci, opisali su da je, tokom kretanja konvoja, u više navrata, neko od pripadnika Interventnog voda, pratilaca, ubacivao plastičnu kesu u vozilo u konvoju, među putnike, Muslimane i Hrvate, te nakon što bi odabrao nekoga od putnika, naredio bi da se novac i druge dragocjenosti

pokupe, a potom prilikom istog ili narednog zaustavljanja, napunjenu kesu bi taj odabrani putnik morao pratiocu predati. Međutim, na temelju provedenih dokaza, i po ocjeni ovog vijeća, kao i prvostepenog, nije se moglo zaključiti da je optuženi Zečević učestvovao u pljačkanju civila, niti u čemu se sastojao njegov značajan doprinos u izvršenju navedene radnje, na kakav Tužilaštvo žalbom ukazuje. Naime, tačno je što Tužilaštvo ističe u žalbi da uniformisanost i naoružanost pratilaca, predstavljaju okolnosti koje su ulijevale strah među putnike u konvoju, a što je upravo razlog zbog kojeg, putnici u konvoju, nisu bili u mogućnosti bilo šta preduzeti u cilju sprečavanja pljačke. Međutim, u nedostatku konkretnih dokaza koji bi upućivali na zaključak da je pljačkanje civila vršeno i u vozilu u kojem je optuženi Zečević bio pratilac, pa čak i u nedostatku konkretnih dokaza na temelju kojih bi se moglo zaključiti da li je optuženi Zečević bio u nekom od vozila u kojima su prevoženi putnici ili u kombiju Interventnog voda koji takođe putnici vide u toku kretanja konvoja, suprotno žalbenim prigovorima, sa sigurnošću se ne može izvesti zaključak ni o njegovoj eventualnoj ulozi u pljačkanju civila. Naime, dok su saslušani svjedoci, neke pripadnike Interventnog voda poznavali pa su ih i identifikovali kao osobe koje su direktno učestvovala u pljačkanju civila, na način da su dodavale plastičnu kesu, naređivali da se ona napuni, nijedan od svjedoka, niti oštećenih niti pripadnika Interventnog voda, nije identifikovao optuženog Zečevića kao osobu koja je učestvovala u pljački kao radnji izvršenja progona muslimanskog i hrvatskog civilnog stanovništva.

51. Stoga, suprotno žalbenim prigovorima Tužilaštva, ovo vijeće nalazi da je, kada je riječ o pljački kao radnji izvršenja krivičnog djela progona, prvostepeno vijeće pravilno zaključilo da se na temelju iskaza saslušanih svjedoka ne može zaključiti da je optuženi u toj radnji uzeo učešće, i samo njegovo svojstvo naoružanog pratioca konvoja, a koje je utvrđeno van svake razumne sumnje, ipak, ne može predstavljati značajan doprinos izvršenju pljačke, kako to Tužilaštvo žalbom implicira. Naime, prihvatiti tvrdnje Tužilaštva, te samo na temelju dokazane činjenice da je pljačka u konvoju vršena, a u nedostatku konkretnih dokaza da je optuženi Zečević u istoj uzeo direktno učešće ili pljačkanju civila dao značajan doprinos, predstavljalo bi uvođenje principa kolektivne odgovornosti, a što naš zakon ne poznaje.

52. Cijeneći sve navedeno, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće u pobijanoj presudi, kada je riječ o postojanju UZP-a, te ulozi optuženog Zečevića u pljački civila, koju nije našlo dokazanim, pravilno utvrdilo činjenično stanje, zbog čega se žalbeni prigovori Tužilaštva ukazuju neosnovanim.

B. ŽALBENI PRIGOVORI BRANIoca OPTUŽENOG SAŠE ZEČEVIĆA

53. Žalbom branilac ističe da je prvostepeno vijeće, u pobijanoj presudi, pogrešno i nepotpuno utvrdilo činjenično stanje, a to iz razloga što se zaključak prvostepenog vijeća o odlučnim činjenicama zasniva isključivo na izjavama četiri svjedoka: Damira Ivankovića, Ljubiše Četića, svjedoka KO-15 i Gordana Đurića, a koje svjedoke branilac nalazi nekredibilnim svjedocima.

(a) Kredibilitet svjedoka Damira Ivankovića, Ljubiše Četića, svjedoka KO-15 i Gordana Đurića

54. Kada je riječ o kredibilitetu svjedoka Ivankovića, Četića i Đurića, branilac ističe da su svjedoci odbrane Radoslava Kneževića¹⁵, Milenko Trifunović i Aleksandar Radanović¹⁶ istakli da je između Ivankovića i Četića vođen razgovor u pogledu zahtjeva i pritiska Tužilaštva da prilikom svjedočenja u predmetu u kojem je Saša Zečević bio jedan od optuženih, iznesu tvrdnje za koje nisu bili sigurni ili im nisu bile poznate, a koja okolnost, po ocjeni branioca, već izaziva sumnju u kredibilitet istih.

55. Kako branilac dalje ističe, svjedok Ivanković je osoba koja je učestvovala u izvršenju brojnih krivičnih djela, a što potvrđuju njegove izjave, uključujući i onu datu pred haškim tribunalom u kojoj pristaje svjedočiti i za neke druge zločine, a ne samo onaj koji je predmet konkretnog optuženja. Osim toga, kada je riječ o zločinu za koji se tereti optuženi Zečević, branilac ističe da je svjedok Ivanković, osoba koja je pokazala izuzetnu bezosjećajnost i svirepost, jer kako potvrđuju iskazi preživjelih, on je pripadnik Interventnog voda koji je sišao u provaliju nakon strijeljanja i likvidirao povrijeđene civile muslimane. Međutim, svjedok Ivanković, taj kontekst događaja samo djelimično priznaje, te ističe da po silasku u provaliju nije pucao na preživjele, nego je jednom od njih, svom poznaniku, dao pištolj da se sam ubije. Po ocjeni branioca, takvim svjedočenjem svjedok Ivanković samo je dodatno iskazao svoju bezosjećajnost, i nedostatak kajanja, a njegovo priznanje krivice i pristajanje da svjedoči protiv drugih optuženih za zločin na Korićanskim stijenama, uključujući i optuženog Zečevića kojeg lažno optužuje kroz svoj iskaz, motivirano je njegovim nastojanjem da sebe amnestira za sve počinjene zločine i oslobodi daljeg krivičnog gonjenja. Sve te okolnosti po ocjeni branioca upućuju na zaključak da je riječ o nekredibilnom svjedoku.

¹⁵ U istom predmetu bio optužen sa Sašom Zečevićem

¹⁶ Očigledno je da branilac misli na svjedoka Aleksandra Radovanovića

56. Svjedok Ljubiša Četić je, kako to branilac ističe, već ranije je višestruko osuđivan, a što po ocjeni branioca govori o karakteru njegove ličnosti. Kako se u žalbi ističe, navedeni svjedok je spreman podržati priču koja se od njega zahtijeva, posebno ako mu se pruži prilika zaključiti povoljan sporazum, zbog čega je, po ocjeni branioca, opravdana sumnja u njegov kredibilitet.

57. Kredibilitet svjedoka KO-15, kako se žalbom ističe, odbrana je osporila kroz različitost njegovih iskaza datih na glavnom pretresu i pred MKSJ, te činjenicu da se, bez opravdanog razloga, nije odazvao pozivu za saslušanje, a na okolnost različitih izjava koje je dao. Odbrana je na javnoj sjednici priložila i novinski članak iz lista „Kozarski vijesnik“, za koji ističe da potvrđuje da je svjedok KO-15, iako je bio u BiH, odbijao da se odazove na poziv suda, obrazlažući to boravkom u inostranstvu i lošim zdravstvenim stanjem, dakle govoreći neistinu.

58. Na kraju, vezano za kredibilitet svjedoka Đurića, branilac ističe da je on, kako su istakli svjedoci Gnjatović i Lakić, na dan konvoja pio alkohol, a što je i sam potvrdio u svom iskazu, te je činjenicu da je bio pod uticajem alkohola na dan kritičnog događaja, trebalo uzeti u obzir prilikom ocjene njegovog iskaza i procjene kredibiliteta.

59. Uz sve navedeno, i za svjedoke Četića i Đurića, kao i za Ivankovića, branilac akcentira činjenicu da su to svjedoci koji su svjedočili nakon zaključenog sporazuma o priznanju krivice, i po ocjeni branioca, njihovo svjedočenje je motivirano nastojanjem da za sebe osiguraju bolji procesni položaj.

60. Suprotno istaknutim žalbenim prigovorima, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće, u pobijanoj presudi, razmotrilo pitanje kredibiliteta navedenih svjedoka, te na temelju savjesne ocjene njihovih iskaza, kao i svih okolnosti pod kojima su svjedočili, zaključilo da se istima može pokloniti vjera.

61. Naime, prije svega, kada je riječ o okolnosti da su svjedoci Ivanković, Četić i Đurić, zaključili sporazum o priznanju krivice sa Tužilaštvom, pa nakon zaključenog sporazuma davali iskaz u predmetu protiv optuženog Zečevića, imajući u vidu princip slobodne ocjene dokaza, kao jedan od temeljnih principa u našem krivično procesnom zakonodavstvu, prvostepeno vijeće je pravilno konstatovalo, pozivajući se i na stav Ustavnog suda BiH, da ta okolnost ne predstavlja smetnju da se na takvom iskazu zasniva sudska odluka. Naime, kako je to konstatovano u odluci Ustavnog suda BiH: „Što se tiče svjedočenja navedenog svjedoka (koji je svjedočio nakon sklapanja sporazuma o priznanju krivice), iako ovakvi

svjedoci često mogu biti nepouzdana, to samo po sebi nije razlog da se iskazu takvog svjedoka ne pokloni vjera.”¹⁷ Dakle, i prema stavu Ustavnog suda, kao i Suda Bosne i Hercegovine koji je navedeno pitanje razmatrao u više predmeta koji su pred njim vođeni, činjenica da je neki svjedok zaključio sporazum o priznanju krivice, ne isključuje mogućnost korištenja njegovog iskaza datog u svojstvu svjedoka u drugom predmetu, te kako je to konstatovano u već pominjanoj odluci Ustavnog suda BiH, i na ovakvu vrstu dokaza nužno je primjeniti druga, osnovna načela krivičnog procesnog prava, kao što su brižljiva i savjesna ocjena dokaza pojedinačno i u međusobnoj vezi, te princip *in dubio pro reo*. Nadalje, Ustavni sud konstatuje da sudovi moraju i ovaj dokaz cijeliti na isti način i po istim pravilima koje zakon predviđa za svaki drugi izvedeni dokaz, dakle pojedinačno i zajedno sa drugim dokazima, te dovesti sve provedene dokaze u uzajamnu i logičnu vezu¹⁸, odnosno da, kako to proizilazi iz odluke Ustavnog suda u predmetu protiv Nihada Vlahovljaka¹⁹, zasnivanje odluke na iskazu svjedoka koji je zaključio sporazum o priznanju krivice mora se razmatrati u svakom konkretnom predmetu i ne može se uspostaviti pravilo, osim da se u takvom slučaju, u postupku mora osigurati optuženom da takav iskaz ospori.

62. Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće, kod ocjene kredibiliteta iskaza svjedoka Ivankovića, Četića i Đurića, a sa aspekta okolnosti da su zaključili sporazume o priznanju krivice sa Tužilaštvom, cijelilo u skladu sa principima ustanovljenim od strane Ustavnog suda BiH, tačnije da je, a kako to proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, ocjeni njihovih iskaza pristupilo sa posebnom pažnjom i oprezom, cijeneći posebno eventualne motive i pobude svjedoka da neosnovano inkriminišu optuženog Zečevića. Kod takve ocjene prvostepeno vijeće je zaključilo da su svjedoci Ivanković, Četić i Đurić, dali vrlo detaljna i sveobuhvatna svjedočenja, a koja su potkrijepljena i drugim dokazima, te je zaključilo da se istima može pokloniti vjera.

63. Nadalje, vijeće je analiziralo i sve druge okolnosti, na koje branilac žalbom ukazuje, a koje po njegovoj ocjeni izazivaju sumnju u kredibilitet navedenih svjedoka. Tako je vijeće zaključilo, a sa kojim zaključkom se slaže i ovo vijeće, da odbrana osnovano ukazuje u žalbi, a na koju činjenicu je ukazivala i u prvostepenom postupku, da postoji određen

¹⁷ M.Š, AP-661/04, Ustavni sud BiH, “Odluka o prihvatljivosti i meritumu” 22.04.2005, para. 37 (naknadno naglašeno).

¹⁸ Ibid, stav 38

¹⁹ AP 3896/08, p17

stepen nelogičnosti u iskazu svjedoka Ivankovića, a koji je istakao da je po izvršenom strijeljanju sišao u provaliju sa zadatkom da ubije preživjele, ali da nije pucao, nego je čak jednom poznaniku kojeg je vidio u provaliji, koji je bio povrijeđen, i koji ga je molio da ga ubije, dao pištolj da to sam učini, jer on kako ističe, nije mogao. Naime takav njegov iskaz je suprotan iskazima preživjelih svjedoka Jakupovića i KO-15 koji su vidjeli policajca koji je sišao u provaliju i pucao u preživjele. Međutim, kako je to pravilno zaključilo i prvostepeno vijeće, navedena nelogičnost u iskazu svjedoka Ivankovića, a koja se može pripisati njegovoj potrebi, jer je i sam terećen i osuđen za isti događaj, da umanjí vlastitu krivičnu odgovornost, ne dovodi u pitanje istinitost njegovog iskaza u preostalom dijelu, a koji iskaz je saglasan i konzistentan ostalim provedenim dokazima.

64. Nadalje, vezano za iskaze svjedoka odbrane, Milenka Trifunovića i Aleksandra Radovanovića, a koji su svjedočili na okolnost dešavanja u pritvorskoj jedinici u kojoj je boravio i Damir Ivanković prije zaključenja sporazuma, te isticali da su čuli razgovore između Četića i Ivankovića o tome da se od njih, u postupku zaključenja nagodbe, zahtijeva da iznesu i činjenice koje im nisu poznate, ovo vijeće, kao ni prvostepeno, istima nije poklonilo vjeru. Naime, prvostepeno vijeće je analiziralo sve okolnosti vezane za svjedočenje navedenih svjedoka, uključujući i činjenicu da su oni, kao optuženi u drugom predmetu osuđeni nakon što je jedan od pripadnika njihove jedinice svjedočio protiv njih, nakon zaključenog sporazuma sa Tužilaštvom. Navedena okolnost, u istima je nesumnjivo mogla izazvati revolt prema svim svjedocima koji pristanu na nagodbu s Tužilaštvom, što je svjedok Trifunović u svom iskazu i priznao. Osim toga, upravo zbog prijetnji upućenih od strane dva navedena svjedoka, svjedok Ivanković je morao biti razdvojen i ići u šetnju odvojeno od ostalih pritvorenika za vrijeme dok su boravili u istoj pritvorskoj jedinici. Sve to, po ocjeni ovog vijeća, kao i prvostepenog, upućuje na zaključak da su svjedoci Trifunović i Radovanović imali motiv lažno svjedočiti, a u cilju diskreditacije svjedoka Damira Ivankovića, pa cijeneći sve navedeno, ni ovo vijeće im nije moglo pokloniti vjeru.

65. Iskazi svjedoka Đurića i Četića, u pogledu odlučnih činjenica, međusobno su saglasni i saglasni drugim izvedenim dokazima. Da je svjedok Đurić bio u toj mjeri pod dejstvom alkohola, da nije mogao percipirati događaje od kritičnog dana, njegov iskaz bi bio ispunjen prazninama, nedorečenostima, a u svakom slučaju ne bi, u odlučnim činjenicama, podržavao iskaze ostalih saslušanih svjedoka. Stoga, ovo vijeće ne prihvata tvrdnje odbrane da je riječ o nekredibilnom svjedoku. Jednako tako, sama činjenica da je svjedok Četić osoba koja je ranije osuđivana, u situaciji kada je dao iskaz koji je

sveobuhvatan, detaljan i k tome potkrijepljen drugim izvedenim dokazima, nije u toj mjeri značajna da bi dovela u pitanje kredibilitet istog.

66. U konačnici kada je riječ o kredibilitetu svjedoka KO-15, prvostepeno vijeće je, kako je istaknuto u pobijanoj presudi, sa posebnom pažnjom i oprezom cijeni iskaze koje je ovaj svjedok dao, upravo zbog određenih razlika sadržanih u tim iskazima, te se na iskaz svjedoka KO-15 oslanjalo samo u onom dijelu koji je konzistentan kroz sve njegove iskaze, ili u kojem je njegov iskaz bio potkrijepljen drugim izvedenim dokazima. Vijeće nije imalo načina osigurati prisustvo svjedoka KO-15, kada je on, pravdajući svoj nedolazak (medicinskom dokumentacijom) odbio pristupiti ročištu. Takođe, navedeni svjedok, boravi u inostranstvu, iz inostranstva je pristupio na glavni pretres i kako bi svjedočio kao svjedok Tužilaštva, te u takvim okolnostima nisu postojala legitimna sredstva prinude kojima bi se osiguralo prisustvo svjedoka ukoliko on odbija pristupiti ročištu, kao što je postupao kad ga je odbrana predlagala kao svjedoka u kasnijim fazama postupka. Iako branilac, prilažući novinski članak, nastoji dokazati da je svjedok lagao da je bio u inostranstvu, te da je u vrijeme dok je glavni pretres bio u toku dolazio u Bosnu i Hercegovinu, to ovo vijeće ne može prihvatiti, jer se neprovjeren novinski članak nepoznatog izvora, ne može smatrati dokazom za jednu takvu odlučnu činjenicu, a za koju postoje čvrsti i validni protuargumenti u spisu predmeta (medicinska dokumentacija svjedoka, lični podaci uzeti prilikom provjere identiteta kada je svjedočio kao svjedok Tužilaštva), tačnije postoje dokazi da je svjedok zaista nastanjen van granica Bosne i Hercegovine kao i da ima određene zdravstvene probleme.

67. Stoga ovo vijeće nalazi da nije riječ, kako to branilac ističe, o nekredibilnim svjedocima.

(b) Postojanje široko rasprostranjenog i sistematičnog napada

68. Kako branilac žalbom ističe, činjenično stanje u pobijanoj presudi je pogrešno utvrđeno i u pogledu zaključka o odgovornosti optuženih za postojanje širokog i sistematičnog napada na civilno stanovništvo bošnjačke i hrvatske nacionalnosti na području opštine Prijedor. Kako je optužnica optuženog Zečevića teretila kao učesnika u UZP-u, dok je presudom isti oglašen krivim da je djelovao kao saizvršilac, a kako, po ocjeni branioca, krivična odgovornost za širok i sistematičan napad se može staviti na teret samo osumnjičenim iz vrha srpskih civilnih i vojnih vlasti, a nikako proširiti ili prenijeti na običnog policajca u Interventnom vodu kakav je bio optuženi Zečević, to po ocjeni odbrane ne postoji odgovornost optuženog Zečevića za širok i sistematičan napad. Branilac dalje,

kroz razloge žalbe, ističe da utvrđene činjenice iz presuda MKSJ-a ne odgovaraju stvarnim činjenicama, pa samim tim nije dokazano ni samo postojanje širokog i sistematičnog napada, međutim, kako po ocjeni branioca nije dokazano samo učešće optuženog Zečevića u izvršenju krivičnog djela, to se žalba nije detaljnije bavila tim nepravilnostima oko utvrđenog činjeničnog stanja, a na temelju utvrđenih činjenica.

69. Nasuprot istaknutim prigovorima branioca, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće u pobijanoj presudi, pravilno utvrdilo da je u inkriminisanom periodu, na području opštine Prijedor, postojao širok i sistematičan napad srpske vojske i policije, usmjeren protiv muslimanskog i hrvatskog stanovništva te opštine, da je optuženi tog napada bio svjestan, kao i da su radnje koje je on preduzeo, bile dijelom tog napada.

70. Branilac iako osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u navedenom dijelu, te ističe da utvrđene činjenice iz predmeta ne odgovaraju stvarnim činjenicama, i sam ističe da se neće detaljnije baviti nedostacima u utvrđenom činjeničnom stanju jer ne nalazi dokazanim konkretne radnje optuženog Zečevića. Stoga i ovo vijeće, samo na temelju prigovora kojim se ukazuje na nepravilnost ili propust u pogledu utvrđenja odlučnih činjenica, bez da je konkretizovano koji su to dokazi koji upućuju na drugačiji zaključak o odlučnim činjenicama, nije mogao biti preispitan. Ipak, ovo vijeće, ne upuštajući se dublje u preispitivanje sadržaja navedenog prigovora, a vezano za postojanje širokog i sistematičnog napada, nalazi potrebnim istaći da nasuprot istaknutom prigovoru branioca, postojanje širokog i sistematičnog napada, prvostepeno vijeće nije utvrdilo isključivo na osnovu činjenica utvrđenih u presudama MKSJ, a koje su na temelju odredbe člana 4. Zakona o ustupanju, prihvaćene u predmetu protiv optuženog Saše Zečevića, nego i na temelju iskaza niza saslušanih svjedoka i provedenih materijalnih dokaza. O tome je vijeće dalo iscrpne razloge u dijelu IV.A. (a), (b) i (c) pobijane presude.

71. Nadalje, branilac neosnovano ističe da samo vrhovne strukture srpskih civilnih i vojnih vlasti mogu snositi odgovornost za širok i sistematičan napad. Tu je prije svega potrebno imati u vidu koji su to faktori koji napad opredjeljuju kao „širok“ i/ili „sistematičan“. Naime, kako je to cijenilo i prvostepeno vijeće, *širina ili rasprostranjenost napada podrazumjeva da je riječ o napadu koji je po svojoj prirodi opsežan i za posljedicu ima veliki broj žrtava. Sistematičnost napada podrazumjeva organizovanu prirodu djela nasilja,*

*i malu vjerovatnost da je do tih djela došlo nasumice*²⁰. Samim tim, nemoguće je da takav napad preuzmu mali broj ljudi u vrhu civilnih ili vojnih struktura vlasti. One mogu biti tvorci i organizatori takvog jednog napada, a svi oni koji su u istom svjesno učestvovali i doprinijeli realizaciji istog, suprotno tvrdnjama branioca, snose odgovornost za svoje radnje koje su preduzeli.

72. Kako je u konkretnom slučaju prvostepeno vijeće, po ocjeni ovog vijeća, pravilno zaključilo, optuženi Zečević, kao pripadnik Interventnog voda policije u Prijedoru, posebno imajući u vidu da su i sami pripadnici Interventnog voda, kako to proizilazi iz iskaza niza saslušanih svjedoka, Damira Ivankovića, Gordana Đurića, Ljubiše Četića, svjedoka K-1, K-3, te svjedok KA-1, bili uključeni u različite aspekte širokog i sistematičnog napada na muslimansko i hrvatsko civilno stanovništvo opštine Prijedor (nezakonito odvođenje i zatvaranje civila Muslimana i Hrvata u logore, pretresi kuća, oduzimanje oružja i druge slične radnje, te u konačnici, obezbjeđenje konvoja kojima je iseljavano civilno muslimansko i hrvatsko stanovništvo i ubijanje grupe izdvojenih vojnosposobnih muškaraca), nesumnjivo je znao za taj napad, te imajući u vidu radnje koje je preduzeo (ubijanje izdvojenih muškaraca), htio da one budu dijelom tog napada, ali o čemu će kroz dalje obrazloženje ove presude i analizu žalbenih prigovora, biti više riječi.

73. Oспорavajući pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, branilac dalje ističe da prvostepeno vijeće u pobijanoj presudi nije utvrdilo na koji način je optuženi Saša Zečević, navodno stigao do mjesta razdvajanja, a što je po ocjeni branioca bitna okolnost za utvrđivanje njegovog učešća u radnji izvršenja krivičnog djela. Naime, kako branilac ističe, optuženi Zečević se na mjestu razdvajanja nije mogao pojaviti „niotkud“, a kako ga niko od svjedoka nije pomenuo kao pratioca u autobusu ili kamionu, niti je, kako branilac ističe, utvrđeno da je u pratnji konvoja učestvovao kombi Interventnog voda koji spominje samo svjedok KO-15, to branilac smatra da nije van razumne sumnje dokazano ni prisustvo optuženog Zečevića na mjestu razdvajanja, a potom i mjestu strijeljanja. Žalba posebno naglašava i da zaključak prvostepenog vijeća, da optuženi Zečević nije učestvovao u pljački, jer ga niko ne spominje kao pratioca u konvoju koji vrši pljačku, pa čak ni svjedoci Ivanković i Četić, niti se može utvrditi kojim prevoznim sredstvom je došao, potvrđuje tezu odbrane da nije učestvovao ni u pratnji konvoja, a samim tim ni u razdvajanju ili ubijanju.

²⁰ Vidjeti paragraf 99 prvostepene presude, pozivanje na prvostepenu presuda u predmetu Tadić, par 648, drugostepenu presuda u predmetu Kunarac i dr, par 94, prvostepenu presuda u predmetu Blaškić, par 206

74. Suprotno takvim prigovorima branioca, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće, savjesnom ocjenom izvedenih dokaza, našlo van svake razumne sumnje dokazanim da je optuženi Saša Zečević bio prisutan na mjestu razdvajanja civila, a potom i na samim Korićanskim stijenama, mjestu strijeljanja.

75. Da je optuženi Zečević, bio na mjestu razdvajanja, kraj rijeke Ilomske, saglasno su u svojim iskazima potvrdili svjedoci Damir Ivanković i Ljubiša Četić. Njihovi iskazi, kako je to cijeno i prvostepeno vijeće, su jasni, uverljivi i međusobno konzistentni u vezi sa navedenom činjenicom. Svjedok Ivanković, ističe da su na mjestu razdvajanja, na tom proširenju, bili između ostalih i Zečević i Ljepoja. Branilac neosnovano ističe, da je prvostepeno vijeće pogrešno citiralo iskaz svjedoka Ivankovića, u paragrafu 246. presude, jer da navedeni svjedok nije spomenuo optuženog Zečevića kao jednog od pripadnika Interventnog voda koji je bio na mjestu razdvajanja. Prije svega, potrebno je istaći da prvostepeno vijeće ne citira, nego parafrazira iskaz svjedoka Ivankovića u presudi u navedenom paragrafu, te iznosi suštinu onoga što je svjedok u svom iskazu rekao. Tačno je da svjedok Ivanković, kada nabroja pripadnike Interventnog voda koji su bili prisutni kraj dva izdvojena autobusa, u momentu kada se kamion u kojem je on bio pratilac tu zaustavlja, ne navodi optuženog Zečevića²¹, međutim on dalje, opisujući događaj koji se odigrao na tom mjestu, ukrcavanje ljudi u autobuse i ulazak samih pripadnika Interventnog voda u dva parkirana autobusa, ističe da u trenutku kada je on ušao na prednja vrata drugog autobusa, na proširenju, dakle pored tih autobusa u koje su natrpani prethodno iz konvoja izdvojeni muškarci, vidi optuženog Zečevića i Ljepoju²². Na navedeni način, a kako je to pravilno cijeno i prvostepeno vijeće, svjedok Ivanković, optuženog Zečevića direktno dovodi u vezu sa mjestom razdvajanja civila muškaraca, te je u tom dijelu njegov iskaz u cijelosti saglasan sa iskazom svjedoka Ljubiše Četića, koji je takođe potvrdio da je na mjestu razdvajanja zajedno sa nekim drugim pripadnicima Interventnog voda vidio Sašu Zečevića. Iako je i svjedok KO-15, kao jedan od svjedoka koji je preživio strijeljanje, takođe u svom iskazu na glavnom pretresu istakao da je optuženog Zečevića vidio na mjestu razdvajanja, kao jednog od pratilaca, vijeće se na njegov iskaz kod utvrđivanja navedene odlučne činjenice, kako to navodi u paragrafu 254. presude, nije oslonilo, iz razloga što svjedok u izjavi iz 1996. godine, nije rekao da je optuženi bio na mjestu

²¹ Str 21 transkripta svjedočenja Damira Ivankovića u predmetu X-KR-09/741 Zečević i dr. od 02.12.2009. godine „Pa tad me baš zaustavio moj kamion je zaustavio Dado Mrđa, bio je Paraš Miroslav, Knežević Radoslav, Škrbić Milorad, Zec Željko, Babić Zoran, Ljepoja Marinko, Bulić Željko, Stojnić Željko”

²² Ibid, str.24

razdvajanja, a na okolnost razlika u ta dva iskaza, odbrana nije imala mogućnost da ga ispita. Međutim ovo vijeće ne može ne primijetiti da i svjedok KO-15, iako optuženog Zečevića nije spomenuo kao pratioca kojeg je vidio na mjestu razdvajanja, nije ni negirao njegovo prisustvo.

76. Ovo vijeće dakle ocjenjuje u cijelosti neutemeljenim tvrdnje branioca da obzirom da nije utvrđeno kojim vozilom je optuženi stigao na mjesto razdvajanja, da li je to neki od autobusa ili kamiona ili pak kombi Interventnog voda, ne može se smatrati dokazanim ni njegovo prisustvo na tom mjestu, a na koji način je činjenično stanje pogrešno utvrđeno. Suprotno takvim prigovorima, okolnost da se nije moglo utvrditi kojim vozilom se kretao optuženi Zečević, ne dovodi u pitanje njegovo prisustvo na proširenju kraj rijeke Ilomske, koje prisustvo je na temelju saglasnih iskaza svjedoka Ivankovića i Četića, utvrđeno van svake razumne sumnje.

77. Nadalje, iako branilac, kako to proizilazi iz žalbe, u činjenici što niko od svjedoka, pa ni svjedoci Ivanković i Četić, ne terete optuženog za pljačku civila u konvoju, nalazi dokaz koji potvrđuje tezu odbrane da optuženi nije bio u pratnji konvoja, apelaciono vijeće takve tvrdnje odbrane nalazi neosnovanim i ničim utemeljenim. Naime, optuženi Zečević, nije ni oglašen krivim za radnju pljačke civila u konvoju i činjenica što ga spomenuti svjedoci, ne terete za takvu jednu radnju, po ocjeni ovog vijeća, samo doprinosi uvjerenju u objektivnost i tačnost njihovih iskaza. Naime, da su svjedoci, kako to branilac žalbom implicira, bili instruirani od Tužilaštva šta trebaju reći i na koji način svjedočiti, potvrdili bi i da je optuženi Zečević vršio pljačku civila iz konvoja, a za koju radnju je Tužilaštvo ovog optuženog takođe teretilo. Nasuprot tome, svjedoci očigledno ne žele povećati količinu kriminalne aktivnosti lažnim terećenjem optuženog Zečevića, za ono što isti nije učinio, što po ocjeni ovog vijeća dodatno upućuje na njihovu iskrenost i objektivnost.

78. Neosnovano se, po ocjeni ovog vijeća, žalbom branioca ističe i da je činjenično stanje u pobijanoj presudi pogrešno utvrđeno, jer iz obrazloženja presude proizilazi da je optuženi Saša Zečević, pucao na zarobljene muškarce i kod prvog i kod drugog autobusa, jer je nemoguće da je istovremeno bio prisutan na oba mjesta. Ovo vijeće je već u dijelu presude gdje je davalo svoju argumentaciju povodom prigovora bitne povrede odredaba krivičnog postupka, iznijelo razloge i u pogledu tačne pozicije i položaja optuženog Zečevića, a koji je, kako to proizilazi i iz izreke i obrazloženja pobijane presude bio prisutan i učestvovao u ubijanju muškaraca iz autobusa koji je drugi stigao, i gledajući u pravcu Travnika, bio drugi u nizu parkiran na lokalitetu Korićanskih stijena, ali kod kojeg je

ubijanje prvo počelo. Da bi se izbjegla nepotrebna ponavljanja, vijeće upućuje na argumentaciju datu u paragrafima 38. do 40. ove presude. Stoga se prigovor branioca o pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju zbog navodnog prisustva optuženog kod oba autobusa istovremeno, ukazuje neosnovanim.

79. U kontekstu prigovora pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a kada je riječ o prisustvu optuženog na lokalitetu Korićanskih stijena i njegovoj ulozi u radnji ubijanja civila, muškaraca, koji su sa ta dva autobusa dovedeni na navedeni lokalitet, branilac kroz žalbu analizira iskaze svih svjedoka koji su imali određena saznanja o tim dešavanjima. Naime branilac nastoji, kroz apostrofiranje određenih različitosti i kako on ističe, kontradiktornosti u iskazima svjedoka, posebno svjedoka Damira Ivankovića, Ljubiše Četića i KO-15, kao ključnih svjedoka koji inkriminiraju optuženog Zečevića, ukazati da je činjenično stanje vezano za ulogu i radnje optuženog Zečevića pogrešno utvrđeno.

80. Suprotno istaknutim prigovorima branioca optuženog, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno utvrdio da je optuženi Zečević bio prisutan na lokalitetu Korićanskih stijena, da je učestvovao u ubistvima kod drugog parkiranog autobusa, kod kojeg je strijeljanje zarobljenih muškaraca prvo počelo, a kako su to u svojim iskazima saglasno potvrdili svjedoci KO-15, Damir Ivanković, Ljubiša Četić, a što potkrijepljuje i iskaz svjedoka Gordana Đurića, koji u povratku sa lokaliteta Korićanskih stijena optuženog Zečevića, vidi sa nekolicinom pripadnika Interventnog voda na cesti u neposrednoj blizini mjesta na kojem je strijeljanje izvršeno.

81. Ovo vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno zaključilo da se iskazu svjedoka KO-15, u pogledu činjenice da je optuženi Saša Zečević bio jedan od pripadnika Interventnog voda koji su izvršili strijeljanje muškaraca kraj autobusa kojim su na Korićanske stijene doveženi on i njegov otac, može pokloniti vjera. Naime, branilac, po ocjeni ovog vijeća, neosnovano ističe da je svjedok KO-15 dao iskaz koji je naučen, da je instruiran od strane Tužilaštva o čemu i na koji način da svjedoči, uključujući i pominjanje optuženog Zečevića kao učesnika inkriminisanog događaja, te da se svjedoku ne može pokloniti vjera da je poznavao optuženog Zečevića od ranije, jer dva dana koliko su proveli na policijskom kursu zajedno, kako to branilac ističe, nisu dovoljna da bi se moglo pokloniti vjeru da je svjedok optuženog Zečevića upamtio, kako likom, tako i imenom i prezimenom. Ovo vijeće, kao i prvostepeno, nalazi da je iskaz svjedoka pouzdan i uvjerljiv, te da se istom može pokloniti vjera, bez obzira koliko je vremena proveo na obuci zajedno sa

optuženim Zečevićem, jer on sa sigurnošću ističe da je optuženi Zečević bio jedan od policajaca kojeg prepoznaje po izlasku iz autobusa na Korićanskim stijenama gdje je strijeljanje izvršeno. Naime, svjedok je kako u iskazu datom na glavnom pretresu, tako i u iskazima koje je davao u ranijim fazama postupka, ostao dosljedan toj odlučnoj činjenici. U prvoj izjavi, koju je svjedok dao 1996. godine, svjedok je istakao da je po izlasku iz autobusa kojim je dovežen na Korićanske stijene, vidio Sašu Zečevića u plavoj maskirnoj uniformi. Svjedočeći pred MKSJ-om, 2002. godine, svjedok ponavlja da je na mjestu egzekucije prepoznao optuženog Zečevića, te dalje, u iskazu iz 2008. godine koji je davao u Tužilaštvu BiH, tu odlučnu činjenicu takođe potvrđuje i optuženog Zečevića prepoznaje u albumu fotografija. U konačnici, svjedočeći kao svjedok Tužilaštva na glavnom pretresu, ostaje dosljedan takvom svom iskazu.

82. Ako postoji i neki njegov iskaz, primjerice iskaz iz predmeta Stakić, na koji branilac žalbom ukazuje, u kojem svjedok nije spomenuo optuženog Zečevića kao učesnika inkriminisanog događaja, imajući u vidu da je riječ o drugom predmetu, to ovo vijeće nalazi da imajući u vidu taktiku ispitivanja od strane tužioca, a kojem optuženi Zečević sasvim sigurno nije bio predmetom interesovanja, svjedok na okolnost njegovog prisustva na Korićanskim stijenama nije bio ni pitan. Naime, iz navedenog transkripta proizilazi da je svjedok ispitivan na okolnost događaja kako na mjestu razdvajanja, tako i na mjestu strijeljanja, on spominje da vidi grupu policajaca, koji su tu stajali, te kasnije neke od njih, koje je prepoznao, pominje i poimenično, ali iz toka ispitivanja vidljivo je da su pitanja Tužioca pretežno usmjerena na osobu koja je izdavala naredbe toga dana, a to je, kako je svjedok kroz razgovor sa ujakom naknadno zaključio, bio Darko Mrđa. Sama ta okolnost, da u jednoj svojoj izjavi svjedok ne spominje optuženog Zečevića, po ocjeni ovog vijeća, ne umanjuje značaj nekoliko njegovih izjava koje su međusobno konzistentne i potvrđuju prisustvo optuženog Zečevića na lokalitetu Korićanskih stijena i njegovo učešće u inkriminisanom događaju, a što potvrđuju i drugi izvedeni dokazi na koje će se vijeće referisati u daljem tekstu obrazloženja presude.

83. Kada je riječ o iskazu navedenog svjedoka, vijeće nalazi neosnovanim i prigovore branioca da ovaj svjedok, iz razloga što je, kako je sam izjavio, bilo naređeno da izađu iz autobusa i prođu do ivice provalije pognutih glava, nije mogao vidjeti optuženog ili druge koji su na njih pucali. Međutim, vijeće nalazi da je u tom vremenskom periodu, u tolikoj grupi muškaraca, sasvim sigurno bilo trenutaka u kojima su oštećeni mogli vidjeti svoje egzekutore. Svjedok KO-15 je opisao i izgled pojedinih pratilaca, primjetio upečatljiv nož i boje uniformi kakve su imali, a i kroz iskaze drugih preživjelog svjedoka iz autobusa u

kojem je bio KO-15, Bahrije Jakupovića, Huseina Jakupovića i svjedoka A, proizilazi da su u pojedinim momentima, na mjestu gdje su sprovedeni kako bi bili strijeljani, mogli vidjeti počinioca zločina koji je uslijedio, ali koje nisu od ranije poznavali da bi ih mogli imenovati i prepoznati kao svjedok KO-15.

84. Navodne kontradiktornosti između iskaza svjedoka Damira Ivankovića i Ljubiše Četića, na koje branilac žalbom ukazuje i zbog kojih činjenično stanje u presudi nalazi pogrešno utvrđenim, po ocjeni ovog vijeća, predstavljaju minorne razlike koje su posljedica različite percepcije događaja od različitih osoba. Suprotno takvom prigovoru branioca, njihovi iskazi u pogledu odlučnih činjenica, uključujući i prisustvo optuženog Zečevića i njegovu ulogu u izvršenju krivičnog djela, po ocjeni ovog vijeća su međusobno saglasni.

85. Naime, i svjedok Ivanković i svjedok Četić, potvrdili su u svojim iskazima da je optuženi Zečević bio u grupi pripadnika Interventnog voda kod drugog autobusa koji je parkiran na Korićanskim stijenama iz kojeg su muškarci prvo strijeljani. Svjedok Ivanković, na šta branilac u žalbi ukazuje, kada nabroja pripadnike Interventnog voda koji su pucali na muškarce koji su klečali na ivici provalije, ne navodi optuženog Zečevića. Međutim, svjedok pojašnjava da je u momentu kada je pucnjava počela, prvi do njega bio Dado Mrđa, Paraš, Bulić, te kako ističe „...sa donje strane nisam ni vidio zato što sam ovako bio...ukoso se stajalo“, te dalje opisujući događaj ističe da je vidio i Ljubišu [Četića] i Babića da su šetali gore dole. Dakle sam svjedok ističe da zbog položaja u kojem su se nalazili i bili raspoređeni prilikom pucanja na muškarce iz autobusa, nije vidio sve pripadnike Interventnog voda. Njegov dalji iskaz, međutim, po ocjeni ovog vijeća, ne ostavlja bilo kakve dvojbe u pogledu činjenice da je i optuženi Zečević bio jedan od pripadnika Interventnog voda koji su pucali na muškarce iz autobusa u čijem ubijanju je, kako je sam priznao, učestvovao i on sam, jer kako svjedok ističe, dok je trajala pucnjava svi ljudi [muškarci iz autobusa] su nestali s ceste, a na cesti je ostao samo Interventni vod, i to, po njegovom sjećanju sedam pripadnika koje je poimenično nabrojao uključujući i optuženog Sašu Zečevića. Na taj način, opisujući konkretan događaj, te pripadnike koji su tu stajali na cesti neposredno nakon što je pucnjava završila, a nakon što je prethodno istakao da su svi pripadnici Interventnog voda koji su tu bili morali pucati i da je njemu čak Dado Mrđa, kada se pokušao oduprijeti, rekao da može ili pucati ili stati u vrstu s postrojenim ljudima, svjedok Ivanković ne ostavlja bilo kakve dvojbe da je optuženi Zečević pucao u muškarce izvedene iz autobusa i postrojene uz ivicu provalije.

86. Svjedok Ljubiša Četić, u svom iskazu, decidan je kada ističe da je optuženi Saša Zečević u vrijeme pucanja na zarobljene muškarce stajao pored njega, te da je siguran da je i on pucao.

87. Okolnost da je svjedok Ivanković u nekom trenutku vidio Ljubišu Četića da šeta sa još nekim pripadnicima Interventnog voda, „gore –dole“, tu na mjestu događaja, ne dovodi u pitanje pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, jer sama pucnjava, u kojoj je ubijeno oko 100 muškaraca, nesumnjivo nije trajala tako kratko da se pripadnici Interventnog voda koji su pucali, nisu mogli pomjeriti sa mjesta gdje su stajali i da neko od prisutnih osoba nije mogao steći dojam da su „šetali gore dole“.

88. Sa licem mjesta gdje su ubijeni civili muškarci, optuženog u konačnici direktno dovodi u vezu i svjedok Gordan Đurić. Naime, ovaj svjedok je, kako je to opisao u svom iskazu, a što su potvrdili i dvojica svjedoka vozači autobusa kojima su muškarci civili izdvojeni iz konvoja, doveženi na mjesto egzekucije, za vrijeme dok se ubijanje civila kod oba autobusa dešavalo, proveo sa vozačima autobusa nekih 50-ak metara više, iza jedne izbočene stijene, a gdje je poslan da čuva stražu. Kako je naveo u svom iskazu on je nakon što je pucnjava utihnula, sa vozačima krenuo prema autobusima, ušao u jedan od njih. Vozač je krenuo u pravcu Travnika, do mjesta, proširenja gdje je mogao okrenuti autobus i tada se vraćaju u pravcu Kneževa. Svjedok Đurić dalje navodi da je u povratku sa Korićanskih stijena, nakon što su prošli mjesto strijeljanja vidio na cesti grupu pripadnika Interventnog voda među kojima je bio i optuženi Saša Zečević.

89. Tačno je da njegov iskaz sadrži određene kontradiktornosti, u odnosu na iskaz vozača autobusa, a u pogledu činjenice da li je autobus, kojim se Gordan Đurić vratio sa Korićanskih stijena bio prazan, kako to Đurić tvrdi u svom iskazu ili su pak tim istim autobusom nazad prema Kneževu krenuli još neki pripadnici Interventnog voda, međutim ta okolnost po ocjeni ovog vijeća, ne dovodi u pitanje pouzdanost njegovog iskaza, a koji je u pogledu svih ostalih dešavanja tog dana, konzistentan ostalim provedenim dokazima. Kako je to pravilno cijeno prvo stepeno vijeće, svjedok Đurić je imao motiv da zaštiti svog rođaka Marinka Ljepoju, a sasvim sigurno i da, kako bi maksimalno umanjio svoju ulogu u predmetnom događaju, kaže da ni sa kim od pripadnika Interventnog voda neposredno nakon događaja nije bio u kontaktu. Takav zaključak proizilazi, po ocjeni ovog vijeća, ako se analizira sadržaj njegovog iskaza iz kojeg proizilazi da je i opisujući povratak u Prijedor, samo kratko se zadržao u Kneževu, te da nikoga od pripadnika Interventnog voda nije vidio na tom mjestu. Međutim, navedene nedosljednosti, ne predstavljaju odlučne činjenice

da bi njegov iskaz činile u cijelosti nepouzdanim, jer je on u ostalom dijelu potkrijepljen drugim dokazima i to, kada je riječ o prisustvu optuženog na mjestu egzekucije, iskazima svjedoka Ivankovića, Četića i KO-15.

90. Svjedok KS-3, na čiji iskaz se branilac takođe poziva kod isticanja da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno, po ocjeni ovog vijeća takođe je imao motiv da izbjegne istinu jer su se ubistva desila u zoni odgovornosti brigade u kojoj je on imao određeni položaj, pa bi svako uplitanje u predmetni događaj i povezivanje sa počiniocima zločina, moglo otvoriti određena pitanja o njegovoj odgovornosti, zbog čega po ocjeni ovog vijeća iskaz navedenog svjedoka nije u toj mjeri pouzdan da bi derogirao značaj ostalih prethodno analiziranih dokaza.

91. U konačnici, suprotno prigovorima branioca da čitav niz iskaza svjedoka koji nisu spomenuli optuženog Zečevića kao pratioca konvoja od 21.08.1992. godine (KA-1, K-1, K-3²³, Velimir Vrapčić, Milorad Radaković, Milorad Škrbić i Zoran Babić, kao pripadnici Interventnog voda, aktivni policajac K-2, te svjedoci KO-18, KO-12, KO-10, KO-11, KO-8, KO-7, Husein Jakupović, Edin Mujadžić, Bahrija Jakupović, Erna Kadirić, svjedok B, Šefićk Šanta, Said Grabić, Suad Kadirić, svjedok A ili vozači u konvoju Luka Gnjatović, Vitomir Lakić, svjedok KS-1, KS-2) predstavljaju oslobađajuće dokaze u odnosu na njega i rezultiraju zaključkom da je činjenično stanje u pobijanoj presudi pogrešno utvrđeno, po ocjeni ovog vijeća nemaju takav karakter i značaj. Naime, okolnost da neki od svjedoka, pripadnika Interventnog voda nisu spomenuli da je optuženi Zečević bio pratilac u konvoju od 21.08.1992. godine, suprotno prigovoru branioca, ne negira njegovu involviranost u inkriminirane radnje. Jednako tako, po ocjeni ovog vijeća, logično je da civilno stanovništvo šireg područja opštine Prijedor koje je prevoženo konvojem ili pak vozači autobusa i kamiona, nisu morali, niti mogli, poznavati sve pripadnike Interventnog voda, da bi ih mogli prepoznati i identifikovati imenom i prezimenom kao počinioce zločina. Izvedeni dokazi, kako je to konstatovano i u prvostepenoj presudi, potvrđuju da je konvoj od 21.08.1992. godine, bio najveći ikad organizovani konvoj za iseljavanje civilnog muslimanskog i hrvatskog stanovništva općine Prijedor i brojao je, kako je to utvrđeno u presudi, a što ni odbrana kroz žalbu ne osporava, najmanje 16 vozila, autobusa, kamiona i kamiona s prikolicom, koji su bili puni civila, čiji broj je procijenjen na oko 1200 osoba²⁴, a pratnja tom

²³ Svjedok K-3, suprotno tvrdnji branioca, spominje Zečevića kao pratioca konvoja, samo ne može tačno odrediti kada ga vidi

²⁴ Paragrafi 176-183 prvostepene presude

konvoju je bila najbrojnija do tada. Kako to proizilazi iz iskaza saslušanih svjedoka, na pratnji konvoja, bilo je angažovano cijelo prvo odjeljenje Interventnog voda, uz par izuzetaka- nekolicine pripadnika koji su iz različitih razloga izbjegli taj zadatak. U takvim okolnostima, činjenica da neki svjedoci, nisu pomenuli optuženog Zečevića u pratnji konvoja, a u situaciji kada nijedan od njih izričito ne negira njegovo prisustvo i učešće u pratnji tog dana(izuzev djelimično svjedoka K-1 koji ističe da ga nije vidio na spisku), po ocjeni ovog vijeća ne dokazuje da on nije učestvovao u navedenoj radnji, nego samo da je ostao nezamijećen od pojedinih svjedoka. Naime, imajući u vidu da je više svjedoka na nesumnjiv način potvrdilo da je optuženi Zečević direktno učestvovao u izvršenju inkriminiranih radnji, te da pored svjedoka Ivankovića, Četića i KO-15, i svjedok K-3 potvrđuje da je Zečević bio u pratnji konvoja, iako ne može precizno locirati gdje ga je vidio i navodi da „misli da ga vidi sa ostalim pripadnicima voda u kafani u Kneževu“, to po ocjeni ovog vijeća predstavlja dovoljan kvantum dokaza koji potvrđuju kako prisustvo, tako i ulogu i radnje optuženog u izvršenju inkriminisanog događaja, a kako je to pravilno utvrdilo i prvostepeno vijeće.

92. Neosnovano se, po ocjeni ovog vijeća, žalbom branioca optuženog ukazuje i da je prvostepeno vijeće pogrešno utvrdilo činjenično stanje u odnosu na broj ubijenih, jer odbrana relevantnim podatkom smatra samo onaj broj od 79 osoba, koji su identifikovani na temelju DNK analize. Međutim, kako to proizilazi iz izvedenih dokaza, nesporno je utvrđeno da je na lokalitetu Korićanskih stijena, tog 21. avgusta 1992. godine, ubijen znatno veći broj muškaraca prethodno izdvojenih iz konvoja. U tom smislu prvostepeno vijeće je analiziralo sve izvedene dokaze, kako nalaz vještaka i rezultate DNK analize, za one žrtve koje su na taj način identifikovane, ali i iskaze svjedoka i druge dokaze izvedene na glavnom pretresu, a koji upućuju na broj ubijenih muškaraca kritičnog dana. Činjenica da neka od tijela nisu ni do danas identifikovana, po ocjeni ovog vijeća, ne može, niti smije uticati na zaključak o broju ubijenih, a koji proizilazi iz saglasnih iskaza niza svjedoka. Naime, brojni svjedoci, kako pripadnici Interventnog voda (Ivanković, Đurić i Četić), tako i svjedoci koji su preživjeli strijeljanje na Korićanskim stijenama (KO-15, KO-18, Husein Jakupović), vozači autobusa KS-1 i KS-2 kojima su muškarci izdvojeni iz konvoja doveženi na lokalitet Korićanskih stijena, dali su u bitnim činjenicama saglasne iskaze iz kojih proizilazi zaključak kakav je izvelo i prvostepeno vijeće- da je broj ubijenih muškaraca iznosio oko 200 osoba. Naime, svjedoci, neposredni očevici, su govorili o gužvi u autobusima, prerpanosti istih, te dok svjedok KO-18 procjenjuje broj ljudi u autobusu kojim je on dovežen na Korićanske stijene, na 100 i više osoba, svjedok KO-15 ne izjašnjava se

o broju ljudi, ali ističe da su u autobus bili nagurani u toj mjeri da su ležali jedni preko drugih, što istim riječima potvrđuje i svjedok Jakupović. Po procjeni svjedoka Jakupovića, u autobusu kojim je on dovežen na Korićanske stijene, bilo je 80-90 muškaraca. Svjedok Đurić takođe je potvrdio da je autobus bio dupke pun. Vozač jednog od autobusa, svjedok KS-1, istakao je da iako je autobus imao 35 sjedećih mjesta, imao je i dosta mjesta za stajanje, te je bio registrovan na ukupno stotinu putnika, a kritičnog dana, autobus kojeg je on vozio bio je „pun k'o šibica“. Kada se iskazi navedenih svjedoka, dovedu u vezu i sa posrednim očevicima događaja, svjedocima koji su nakon strijeljanja došli na lokalitet Korićanskih stijena (Milan Komljenović, Nenad Krejić), Boško Peulić, a koji govore o broju tijela koje su tu zatekli, proizilazi zaključak kakav je izvelo i prvostepeno vijeće- da je toga dana ubijeno više od 200 muškaraca. Sama činjenica da određen broj tijela nije identifikovan, ako se ima u vidu stanje u kojem su se nalazili posmrtni ostaci u momentu kada su izvučeni, težinu i nepristupačnost terena, uticaj prirodnih faktora i životinja, ne može biti od uticaja na zaključak o broju ubijenih koji se na nesumnjiv način, i po ocjeni ovog vijeća, kao i prvostepenog, može izvesti na temelju svih prethodno analiziranih dokaza. Naime, vrlo je izvjesno i moguće, da ostaci određenog broja ubijenih nikada neće biti ni pronađeni, ili da određen broj pronađenih posmrtnih ostataka, zbog njihovog lošeg stanja koji su kao takvi nepodobni za uzimanje uzorka za DNK analizu, ostanu zauvijek neidentifikovani. Međutim, neovisno o toj činjenici i po ocjeni ovog vijeća, kao i prvostepenog, iskazi svjedoka koji su govorili kako o broju putnika u autobusima a koji su u velikoj većini stradali, uz izuzetak nekolicine koji su preživjeli strijeljanje i pad sa velike visine, tako i onih koji su nakon samog događaja stekli saznanja o broju ubijenih, tako što su prisustvovali uviđaju ili su se zatekli na licu mjesta, na nesumnjiv način potvrđuju da je broj stradalih na lokalitetu Korićanskih stijena, tog 21. avgusta 1992. godine, iznosio oko 200 osoba. Takav zaključak, žalbenim prigovorima branioca nije doveden u pitanje, te su isti ocijenjeni neosnovanim.

III. POVREDA KRIVIČNOG ZAKONA

A. ŽALBENI PRIGOVORI TUŽILAŠTVA

93. Žalbom Tužilaštva ističe se da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje, u pogledu postojanja UZP-a opisanog u optužnici, i uloge optuženog Zečevića u tom UZP-u, rezultiralo pogrešnom primjenom materijalnog zakona.

94. Imajući u vidu da je prvostepeno vijeće, po ocjeni ovog vijeća, pravilno utvrdilo činjenično stanje, te radnje optuženog pravilno kvalifikovalo kao radnje saizvršioca u izvršenju predmetnog krivičnog djela, ne našavši dokazanim koncept UZP-a, a o čemu su dati razlozi u paragrafima 43.-52 .ove presude, to ovo vijeće nalazi neosnovanim i prigovor povrede krivičnog zakona, bez potrebe da se dalje upušta u analizu istog kroz koju analizu bi se samo ponavljali razlozi već dati u povodu argumentacije po prigovoru pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

B. ŽALBENI PRIGOVORI BRANIOCA OPTUŽENOG

95. Po ocjeni branioca, prvostepeni sud, u pobijanoj presudi, počinio je povredu u smislu člana 298. ZKP BiH, jer je primijenio zakon koji se nije mogao primijeniti. Naime, prema ocjeni branioca Sud nije prilikom donošenja odluke u ovom predmetu, u pogledu primjene krivičnog prava, poštovao principe vremenskog važenja krivičnog zakona i primjene blažeg zakona, te je izvršio pravnu kvalifikaciju po Krivičnom zakonu BiH, a ne po najpovoljnijem zakonu za optužene, KZ SFRJ, koji se stoga u konkretnom slučaju morao primijeniti.

96. Žalbeni prigovori odbrane u pogledu primjene materijalnog prava u cijelosti su neosnovani.

97. Naime, krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. KZ BiH, koje je optuženom Zečeviću izmijenjenom optužnicom stavljeno na teret, kao takvo nije bilo propisano krivičnim zakonom koji je bio na snazi u vrijeme njegovog izvršenja (KZ SFRJ).

98. Nesporno je i da prema načelu zakonitosti, nikome ne može biti izrečena krivičnopravna sankcija za djelo koje, prije nego što je učinjeno, nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom propisano kao krivično djelo i za koje zakonom nije bila propisana kazna²⁵. Međutim, prvostepeno vijeće se, po ocjeni ovog vijeća, pravilno pozvalo i na odredbu člana 41 KZ BiH, iz koje proizilazi da članovi 3. i 4. KZ BiH, ne sprječavaju suđenje ili kažnjavanje bilo kojeg lica za bilo koje činj enje ili nečinjenje koje je u vrijeme kada je počinjeno predstavljalo krivično djelo u skladu sa opštim načelima međunarodnog prava.

²⁵ Član 3. KZ BiH: „(1) Krivična djela i krivičnopravne sankcije propisuju se samo zakonom. (2) Nikome ne može biti izrečena kazna ili druga krivičnopravna sankcija za djelo koje, prije nego što je učinjeno, nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom propisano kao krivično djelo i za koje zakonom nije bila propisana kazna.“

99. Cijeneći navedene zakonske odredbe, prvostepeno vijeće je, po ocjeni ovog vijeća, pravilno zaključilo da se u konkretnom slučaju, obzirom da se optuženi tereti za krivično djelo Zločina protiv čovječnosti, nesumnjivo radi o inkriminaciji koja uključuje kršenje pravila međunarodnog prava. Iako u inkriminisanom periodu krivično djelo Zločini protiv čovječnosti, nije bilo inkorporirano u domaće zakonodavstvo, nesumnjivo je predstavljalo krivično djelo kako sa aspekta međunarodnog običajnog prava, tako i sa aspekta principa međunarodnog prava. Dakle, iako Zločini protiv čovječnosti, kako je to pravilno zaključilo i prvostepeno vijeće, nisu bili izričito propisani odredbama domaćeg zakona koji je važio u vrijeme izvršenja, postojala je obaveza njihovog procesuiranja, obzirom da su predstavljali krivično djelo po opštim načelima međunarodnog prava.

100. Ovakvo postupanje identično je praksi Evropskog suda za ljudska prava gdje su ispitivani zahtjevi principa zakonitosti iz člana 7. EKLJP, u kojima nikada nije dovedeno u pitanje sankcionisanje djela počinjenih u periodu kada to postupanje nije bilo predviđeno kao krivično djelo, zbog toga što je to djelo u to vrijeme bez sumnje predstavljalo krivično djelo prema međunarodnom pravu.²⁶

101. U kontekstu prethodno navedenog, vijeće napominje da je i vijeće Evropskog suda za ljudska prava u Strasburu 10. juna 2012. godine, donijelo presudu u povodom apelacije osuđenog Bobana Šimšića, a koja je odbijena kao neosnovana. U navednoj presudi navodi se:

“Sud opaža da je sadašnji aplikant bio osuđen 2007. godine za progon kao zločini protiv čovječnosti s obzirom na djela koja su desila 1992. godine. Kako pobijana djela nisu sadržavala zločine protiv čovječnosti prema domaćem pravu sve do stupanja na snagu Kaznenog zakona, evidentno je iz dokumenata citiranih u gore navedenim stavcima od 8-13 da su pobijana djela, u vremenu kada su bila počinjena, sadržavala zločine protiv čovječnosti prema međunarodnom pravu. U tom smislu, primjećuje se da su svi sastavni elementi zločina protiv čovječnosti ispunjeni u ovom slučaju: pobijana djela su izvršena u kontekstu šireg i sistematičnog napada s ciljem na civilno stanovništvo i aplikant je bio svjestan ovih napada (suprotno slučaju Korbely, gore navedeni stavci, §§ 83-85).

²⁶ Kolk i Kislyiy protiv Estonije, No 23052/04, i No 24018/04 ECHR 2006/, Penart protiv Estonije, No 14685/04 ECHR 2006-I

Aplikant je tvrdio da nije mogao predvidjeti da su njegova djela mogla sadržavati zločine protiv čovječnosti prema međunarodnom pravu. Primijećeno je, također, da je aplikant počinio ova djela kao policijski službenik. Sud drži da se osobe koje obnašaju profesionalnu dužnost moraju procesuirati s najvećim stupnjem opreza slijedeći njihovo zanimanje, te se može očekivati da dobiju posebnu pažnju u procjeni rizika koju je ta aktivnost povlačila za sobom (vidjeti Kononov, gore navedeno, § 235). Nadalje, imajući u vidu strahovitu, nezakonitu prirodu njegovih djela, koja uključuju ubistva i mučenja Bošnjaka unutar konteksta šireg i sistematičnog napada Bošnjačkog civilnog stanovništva Opštine Višegrad, čak bi i površna reakcija od strane aplikanta navela da su djela riskantna sadržavajući zločine protiv čovječnosti za koje bi se on mogao držati odgovornim.

Sud zaključuje da su djela aplikanta, u vremenu kada su izvršena, sadržavala kazneno djelo definirano s dovoljno dostupnosti i predvidivosti prema međunarodnom pravu.

Ova je žalba, zbog toga, očigledno neosnovana i mora se odbiti prema članu 35. stavkama 3(a) i 4. Konvencije.

”

102. Konačno i presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Maktouf/Damjanović od 18.jula 2013. godine potvrđuje identičan stav navodeći : „ neki zločini, konkretno zločini protiv čovječnosti, su u domaći zakon uvedeni 2003.godine. Sud BiH i entitetski sudovi stoga nemaju nikakve druge mogućnosti nego da primjenjuju Krivični zakon iz 2003. godine u takvim predmetima.“²⁷

103. Nadalje, žalbom branioca optuženog ističe se da je povreda krivičnog zakona, od strane prvostepenog vijeća, počinjena i iz razloga što je odgovornost optuženih u širokom i sistematičnom napadu zasnovana na UZP-u, dok je za izvršenje radnje ubijanja utvrđena individualna odgovornost optuženog Zečevića kao saizvršioca, zbog čega paralelno egzistiraju dva oblika krivične odgovornosti za djelo za koje je optuženi oglašen krivim.

104. Suprotno takvom prigovoru branioca, apelaciono vijeće nalazi da prvostepeno vijeće nije našlo dokazanim postojanje i ulogu optuženih kao učesnika u UZP-u, nego je utvrdilo njihovu odgovornost kao saizvršilaca u predmetnom zločinu. To je jedini oblik odgovornosti za koji je optuženi oglašen krivim, a što je i obrazloženo u pobijanoj presudi. Osim toga, i ovo vijeće je, analizirajući prigovore pogrešno i nepotpuno utvrđenog

činjeničnog stanja, dalo razloge zbog kojih nalazi pravilnim zaključak prvostepenog vijeća da je optuženi Zečević krivično djelo počinio kao saizvršilac, a ne učesnik u UZP-u. Shodno navedenom, i prigovori povrede krivičnog zakona, na koje branilac žalbom ukazuje, po ocjeni ovog vijeća, su neosnovani.

105. U konačnici, po ocjeni ovog vijeća, neosnovan je i prigovor branioca kojim se ukazuje da je krivični zakon povrijeđen od strane prvostepenog vijeća iz razloga što je isto kvalifikovalo izvršena ubistva kao ubistva na idiskriminatornoj osnovi, a koju kvalifikaciju, kako branilac ističe, nijedan član KZ BiH ne poznaje. Međutim, kako je to obrazloženo u pobijanoj presudi, a koju argumentaciju ovo vijeće nalazi pravilnom i u cijelosti prihvata, ubistva muškaraca na Korićanskim stijenama, u izvršenju kojeg krivičnog djela, kako je utvrđeno van svake razumne sumnje, je učestvovao i optuženi Zečević, predstavljaju radnju izvršenja krivičnog djela progona, a za koje krivično djelo je nužno utvrditi postojanje diskriminatornog osnova. Stoga, kvalifikacijom ubistava muškaraca iz konvoja, kao ubistava na diskriminatornoj osnovi, koja kao takva predstavljaju radnju izvršenja krivičnog djela progona muslimanskog i hrvatskog civilnog stanovništva opštine Prijedor, po ocjeni ovog vijeća krivični zakon nije povrijeđen.

106. Iz navedenih razloga, po ocjeni ovog vijeća, žalbeni prigovori branioca optuženog kojima se ukazuje na povrede krivičnog zakona, ocjenjeni su neosnovanim.

IV. ODLUKA O KRIVIČNO-PRAVNOJ SANKCIJI U ODNOSU NA OPTUŽENE

A. ŽALBENI PRIGOVORI TUŽILAŠTVA

107. Tužilaštvo BiH u pogledu krivičnopravne sankcije koja je izrečena optuženom prvostepenom presudom, ističe u žalbi da kazna koju je prvostepeni sud izrekao nije srazmjerna težini počinjenog djela, te posljedicama koje je ovo djelo proizvelo, kao i samom doprinosu optuženog Zečevića izvršenju istog. Tužilaštvo smatra da je prvostepeni sud podcijenilo okolnosti koje je trebalo uzeti kao otežavajuće, a precijenilo olakšavajuće okolnosti, pa se kaznom koja je u prvostepenom postupku izrečena, ne može postići svrha kažnjavanja.

²⁷ Paragraf broj 55. navedene presude.

108. Tužilaštvo u žalbi ističe da kazna, izrečena pobijanom presudom optuženom Saši Zečeviću, nije adekvatno odmjerena. Naime, po ocjeni Tužilaštva, prvostepeno vijeće je prilikom ocjene svih okolnosti koje mogu biti od uticaja da kazna bude manja ili veća, podcijenilo okolnosti koje je trebalo uzeti kao otežavajuće, a precijenilo okolnosti koje imaju karakter olakšavajućih, zbog čega se izrečenom kaznom od 23 (dvadesettri) godine dugotrajnog zatvora, ne može ostvariti svrha kažnjavanja.

B. ŽALBENI PRIGOVORI BRANIOCA OPTUŽENOG

109. Iako branilac žalbom izričito ne osporava presudu iz razloga odluke o kazni, imajući vidu odredbu člana 308. ZKP BiH, koja propisuje prošireno dejstvo žalbe²⁸, apelaciono vijeće je, sa aspekta žalbe branioca, preispitalo prvostepenu presudu i po navedenom žalbenom osnovu.

C. ZAKLJUČAK APELACIONOG VIJEĆA

110. Suprotno žalbenim prigovorima Tužilaštva, koje izrečenu kaznu nalazi preblago odmjerenom, ali i konceptu proširenog dejstva žalbe, na temelju kojeg se ima smatrati da branilac prigovara izrečenoj krivično pravnoj sankciji, kao sankciji koja je prestrogo odmjerena, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće cijenilo sve relevantne činjenice i okolnosti koje su od uticaja na odmjeravanje kazne, te je izreklo optuženom kaznu koja u cijelosti odgovara svrsi kažnjavanja. U tom smislu, prvostepeno vijeće je pravilno cijenilo da su mnogi ubijeni muškarci često bili većina ili jedini muški članovi porodica, da su žrtve ubijene na jedan brutalan način, da su pojedine preživjele žrtve bile svjedoci patnji njihovih srodnika, da mnogi nisu odmah podlegli, već su umirali u kanjonu od zadobivenih povreda, kao i niz drugih okolnosti. Sve su to okolnosti koje su kao otežavajuće u velikoj mjeri nadmašile olakšavajuće okolnosti (porodične prilike, pomoć koju je Zečević prema kazivanju nekih svjedoka pružao pojedinim bošnjacima u ratnim uslovima) koje je prvostepeno vijeće našlo kod optuženog Zečevića.

111. Vijeće je dalje pravilno cijenilo i činjenicu da je optuženi Zečević, bio pripadnik aktivnog sastava policije, a u kojem svojstvu je posebno imao dužnost štitići ljudske živote, te reagovati na bilo kakvo kršenje zakona, a on ne samo da se oglušio o takve svoje obaveze, nego je i sam uzeo učešće u jednom ovako stravičnom zločinu.

²⁸ Odredba člana 308. ZKP BiH glasi: "Žalba zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog povrede krivičnog zakona podnesena u korist optuženog sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji i o oduzimanju imovinske koristi (član 300.)"

112. Iako su posljedice ovog zločina nesagledive, a kod ovakvog krivičnog djela, posebno za oštećene i članove porodica žrtava, nijedna kazna nije dovoljna, vijeće je moralo imati u vidu da su se pored ovog dešavali i drugi zločini koji su za posljedicu imali veći broj stradalih, naredbodavnu ulogu optuženih ili komandnu odgovornost. Tačno je da svaki zločin iziskuje da njegovi počinioci budu adekvatno kažnjeni, ali sudska vijeća moraju imati u vidu da se i za takva teža krivična djela od konkretnog, omogućiti izricanje težih kazni, a što i jeste u skladu sa principom pravednosti.

113. Cijeneći navedeno, apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće, kaznom od 23 (dvadesettri godine) godine dugotrajnog zatvora, koja je izrečena optuženom Saši Zečeviću, u potpunosti odgovorilo zahtjevima svrhe kažnjavanja i principu pravednosti, te da je izrečena kazna opravdana i adekvatna počinjenom djelu.

114. Stoga se žalbeni prigovori, kako Tužilaštva, tako i branioca optuženog, po osnovu proširenog dejstva žalbe, usmjereni na osporavanje visine krivične sankcije, ukazuju neosnovanim.

115. Iz svih prethodno navedenih razloga, a na temelju odredbe člana 313. ZKP BiH, apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci presude.

ZAPISNIČAR :

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Nevena Aličehajić

Tihomir Lukes

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.